

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI
FAKULTA EKONOMICKÁ

Bakalářská práce

Porovnání hospodaření vybraných obcí

**The Comparison of Financial Management at Selected
Municipalities**

Aleš Fencel

Plzeň 2019

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI

Fakulta ekonomická

Akademický rok: 2018/2019

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Aleš FENCL**

Osobní číslo: **K16B0237P**

Studijní program: **B6208 Ekonomika a management**

Studijní obor: **Podniková ekonomika a management**

Název tématu: **Porovnání hospodaření vybraných obcí**

Zadávací katedra: **Katedra financí a účetnictví**

Zásady pro vypracování:

1. Zpracujte teoretická východiska k problematice územní samosprávy a jejího financování.
2. Představte konkrétní obce a proveďte analýzu jejich hospodaření ve vybraných letech.
3. Proveďte komparaci hospodaření vybraných obcí.
4. Zhodnoťte řešenou problematiku a stanovte závěry práce.

Rozsah grafických prací: **neuveden**
Rozsah kvalifikační práce: **40 - 60**
Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury:

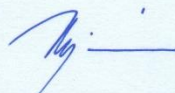
- **HEJDUKOVÁ, Pavlína.** *Veřejné finance - teorie a praxe.* Praha: C. H. Beck, 2015. ISBN 978-80-7400-298-4.
- **PEKOVÁ, Jitka.** *Finance územní samosprávy - teorie a praxe v ČR.* Praha: Wolters Kluwer ČR, 2011. ISBN 978-80-7357-614-1.
- **PROVAZNÍKOVÁ, Romana.** *Financování měst, obcí a regionů - teorie a praxe.* Praha: Grada, 2009. ISBN 978-80-247-2789-9.
- **SEDMIHRADSKÁ, Lucie.** *Rozpočtový proces obcí.* Praha: Wolters Kluwer ČR, 2016. ISBN 978-80-7478-967-0.

Vedoucí bakalářské práce: **Ing. Pavlína Hejduková, Ph.D.**
Katedra financí a účetnictví

Datum zadání bakalářské práce: **23. října 2018**
Termín odevzdání bakalářské práce: **23. dubna 2019**

Doc. Ing. Michaela Krechovská, Ph.D.
děkanka

Ing. Pavlína Hejduková, Ph.D.
vedoucí katedry

V Plzni dne 23. října 2018

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma

„Porovnání hospodaření vybraných obcí“

vypracoval samostatně pod odborným dohledem vedoucí bakalářské práce za použití pramenů uvedených v příložené bibliografii.

Plzeň dne ...

.....
podpis autora

Poděkování

Děkuji paní Ing. Pavlíně Hejdukové, Ph.D., za odborné vedení mé bakalářské práce, cenné rady a ochotu při konzultacích k této bakalářské práci. Mé poděkování dále patří starostům jednotlivých obcí Ing. Petru Jenknerovi a Jiřímu Benedovi a účetním Šárce Čurdové a Heleně Paulové, za poskytnuté materiály a konzultace k vypracování praktické části bakalářské práce.

Obsah

1	Územní samospráva.....	8
1.1	Obec	8
1.1.1	Orgány obce	10
1.1.2	Organizační složky	12
1.1.3	Příspěvkové organizace	13
1.2	Kraj.....	14
1.2.1	Orgány kraje	15
2	Financování obce.....	17
2.1	Rozpočet obce	17
2.2	Rozpočtový proces	17
2.3	Rozpočtová skladba	18
2.4	Příjmy obce	19
2.4.1	Daňové příjmy	19
2.4.2	Nedaňové příjmy.....	21
2.4.3	Kapitálové příjmy	21
2.4.4	Přijaté dotace.....	22
2.5	Výdaje obce.....	22
2.5.1	Členění výdajů	22
3	Analýza hospodaření města Borovany	25
3.1	Představení města Borovany	25
3.1.1	Vývoj obyvatelstva v Borovanech.....	26
3.1.2	Organizační struktura města Borovany.....	27
3.2	Příjmy města Borovany.....	27
3.2.1	Daňové příjmy města Borovany	28

3.2.2	Nedaňové příjmy města Borovany	35
3.2.3	Kapitálové příjmy města Borovany	37
3.2.4	Přijaté dotace města Borovany	39
3.3	Výdaje města Borovany	40
3.3.1	Běžné výdaje města Borovany.....	42
3.3.2	Kapitálové výdaje města Borovany	44
3.4	Saldo rozpočtu a financování města Borovany.....	46
4	Analýza hospodaření městysu Ledenice	47
4.1	Představení městysu Ledenice	47
4.1.1	Vývoj obyvatelstva v Ledenicích	47
4.1.2	Organizační struktura městysu Ledenice	48
4.2	Příjmy městysu Ledenice	49
4.2.1	Daňové příjmy městysu Ledenice.....	50
4.2.2	Nedaňové příjmy městysu Ledenice.....	56
4.2.3	Kapitálové příjmy městysu Ledenice	58
4.2.4	Přijaté dotace městysu Ledenice.....	59
4.3	Výdaje městysu Ledenice	61
4.3.1	Běžné výdaje městysu Ledenice	63
4.3.2	Kapitálové výdaje městysu Ledenice	65
4.4	Saldo rozpočtu a financování městysu Ledenice	66
5	Porovnání a zhodnocení finančního hospodaření obcí.....	68
	Závěr.....	70
	Seznam použitých zdrojů	72
	Seznam grafů, obrázků a tabulek	
	Seznam použitých zkratk	

Úvod

Obec by měla, jako správný hospodář, efektivně nakládat s veřejnými prostředky, které jsou používány na rozvoj území a požadavky občanů v dané obci. Hospodaření s veřejnými prostředky vychází z rozpočtu obce. Rozpočet je podkladem pro obec, kontrolní orgány a občany a slouží ke kontrole řádného zacházení se zdroji financování obce.

Zdroje financování obce a využívání veřejných prostředků jsou upravovány příslušnou legislativou a jejími novelami. Tyto změny mají dopad i na roční rozpočet, který je obec povinna podle zákona každoročně vypracovávat.

Tématem této bakalářské práce je „*Porovnání hospodaření vybraných obcí*“. Pro komparaci jsou vybrány město Borovany a městys Ledenice, které se nacházejí v Jihočeském kraji.

Cílem této práce je zhodnocení hospodaření porovnávaných obcí v letech 2013-2017. Pro naplnění tohoto cíle jsou využity postupy, které zahrnují rešerši odborných zdrojů, analýzu příjmů a výdajů z rozpočtů vybraných obcí, metodu komparativní pro porovnání skutečností zjištěných na základě provedené analýzy a metodu syntetickou pro celkové shrnutí.

Práce je členěna na dvě hlavní části. První část je teoretická a zabývá se územní samosprávou, která se v České republice dělí na obce a kraje. Vzhledem k tématu práce, se tato část více soustředí na obce, u kterých jsou blíže popsány jejich funkce, druhy, základní orgány a organizace, které jsou obcemi zřizovány. Dále je v teoretické části charakterizováno financování obcí, konkrétněji jejich rozpočet, rozpočtový proces, rozpočtová skladba a blíže popsány třídy příjmů a výdajů obcí. Druhou částí je praktická část, která je rozdělena do tří kapitol. První dvě kapitoly jsou věnovány vybraným obcím. V těchto kapitolách jsou obce představeny, popsány jejich aktuální situace a organizační struktury. Dalším bodem v prvních dvou kapitolách je stěžejní část bakalářské práce, kde je provedena analýza hospodaření vybraných obcí, která se blíže zabývá vývojem, strukturou, plněním rozpočtů příjmů a výdajů, vývojem salda a financování obcí. V poslední kapitole je na základě zjištěných informací provedeno porovnání a následné zhodnocení obcí.

1 Územní samospráva

Územní samospráva je chápána jako fungující celek, který zastupuje zájmy daného území, které je menší než stát. Určitý celek samostatně manipuluje s vlastním majetkem, hospodaří a rozhoduje v rámci zákona. Všechny celky územní samosprávy jsou geograficky rozděleny, mají různé počty obyvatel a pracují s jejich zájmy a přednostmi. Dále je územní samospráva představitelem pluralitní demokracie, kde při rozhodování záleží na veřejné volbě (Provazníková, 2015).

Aby mohla územní samospráva fungovat a uskutečňovat své funkce, měly by se podle Provazníkové (2015) na daném území vytvořit tyto předpoklady:

- **legislativní**, které v rámci určitých zákonů udávají a vymezují vznik, pravomoci, působnost a odpovědnost
- **ekonomické**, mezi které patří sestavování vlastního rozpočtu, získávání vlastních finančních prostředků a hospodaření s vlastním majetkem v rozmezí vlastnického práva.

Územní samospráva vznikala dle Pekové (2011):

- **přirozeně**, jako obec nebo město, ve kterém jsou obyvatelé soustředěni na jednom místě
- **uměle**, a to po nařízení státem.

Podle samosprávy máme v České republice (ČR) dvoustupňový systém, ve kterém je dle Ústavy ČR prvním stupněm obec a druhým stupněm kraj (Provazníková, 2015).

1.1 Obec

Obec je dle zákona o obcích brána jako samosprávné společenství občanů na vyhrazeném území obce, která pracuje a hospodaří s vlastním majetkem. Dále má obec své vlastní finanční prostředky a sestavuje vlastní rozpočet (Hejduková, 2015).

Pro obce jsou dle Pekové (2011) charakteristické tyto rysy:

- **vlastní území**, které se tvoří z geografického ohraničeného prostoru a jsou vytvářena z jednoho nebo více katastrálních území
- **obyvatelé obce**, kteří mají v určitých obcích trvalé bydliště anebo ti, kterým bylo uděleno čestné občanství

- **právo na samosprávu** dané obce.

Obec je organizována formou veřejné vlády a veřejné správy, což znamená, že obec na svém území spravuje věci veřejné a preferuje a reprezentuje zájmy občanů. Rozhodování v obci závisí na druhu volby, které jsou na základě Provazníkové (2015):

- **přímé**, občané sami rozhodují o předem stanovených věcech v obci
- **nepřímé**, kde za občany rozhodují zvolení zástupci (zastupitelé).

Ve většině případech obec plní funkce samosprávní pro potřeby občanů a rozvoj svého území, ale v některých situacích musí plnit i funkce státních orgánů. Funkce vykonávané obcemi se ze zákona č. 128/2000 Sb. rozdělují na:

- **samosprávní**, u které stát zasahuje pouze v rozmezí, které mu dovoluje legislativa. Ze zákona do samostatné působnosti řadíme např.: hospodaření obce, rozpočet a závěrečný účet obce, peněžní fondy obce a další.
- **přenesenou**, ve které stát přenáší své pravomoci na obec, ale je zde možná kontrola. U obcí s přenesenou působností se jedná o evidenci obyvatel, vydávání občanských a řidičských průkazů, cestovních dokladů a další.

Přenesená působnost dále dělí na základě zákona č. 314/2002 Sb. obce do těchto skupin:

- **obec – I. stupeň**
- **obec s pověřeným obecním úřadem – obec II. stupně**
- **obec s rozšířenou působností – obec III. stupně.**

Podle zákona č. 128/2000 Sb., se v ČR rozdělují obce na tyto kategorie:

- **obec**
- **město** – do roku 2006 se městem mohla stát obec, která měla nad 3000 obyvatel, ale v dnešní době není hranice stanovena. Dále také po podání návrhu obce, kdy bude prohlášena městem předsedou poslanecké sněmovny.
- **městys** je název pro obec, která se pohybuje mezi vesnicí a městem. Statut městys může získat obec, která dříve tento titul nesla, nebo po schváleném návrhu obce Parlamentem ČR.

- **statutární město** je město takové, které se dá rozdělit na městské části nebo obvody podle obecně závazné vyhlášky. Dále mají postavení pověřených obecních úřadů. Většina těchto měst se po roce 2001 stala sídlem pro krajské úřady. Mezi statutární města patří: Brno, České Budějovice, Děčín, Frýdek-Místek, Havířov, Hradec Králové, Chomutov, Jablonec nad Nisou, Jihlava, Karlovy Vary, Karviná, Kladno, Liberec, Mladá Boleslav, Most, Olomouc, Opava, Ostrava, Pardubice, Plzeň, Prostějov, Přerov, Teplice, Třinec, Ústí nad Labem a Zlín.
- **hlavní město Praha** je zároveň krajem i obcí. Z hlediska vnitřních poměrů funguje jako statutární město.

1.1.1 Orgány obce

Zastupitelstvo je jedním z orgánů obce. Zastupitele si volí přímou volbou občané obce na 4 roky. Zastupitelstvo se zabývá správou obce, ale pouze tak, aby nerozhodovali o záležitostech, které spadají do kompetence zastupitelstva kraje (zákon č. 128/2000 Sb.). Počet zastupitelů se odvíjí od počtu obyvatel v obci, viz tabulka č. 1.

Tabulka č. 1: Počet členů zastupitelstva v obcích

Počet obyvatel	Počet členů zastupitelstva
do 500	5-15
od 501 do 3 000	7-15
od 3 001 do 10 000	11-25
od 10 001 do 50 000	15-35
od 50 001 do 150 000	25-45
od 150 001 a výše	35-55

Zdroj: vlastní zpracování dle zákona č. 128/2000 Sb., 2019

Zastupitelé obce mají velké rozhodovací právo, které jim umožňuje rozhodovat o veřejných záležitostech obce, majetku a hospodaření. Zároveň nesou za tato rozhodnutí o věcech, které nejsou v jejich vlastnictví, odpovědnost. Při rozhodování se uplatňuje princip nadpoloviční většiny (pro odsouhlasení musí být pro schválení více než polovina všech zastupitelů). Zasedání zastupitelstva je veřejně přístupné a může se ho zúčastnit kdokoli. Dále zastupitelé obce volí členy rady obce a starostu obce z členů zastupitelstva obce (zákon č. 128/2000 Sb.).

Výkonným orgánem je **rada obce**, která v samostatné působnosti podléhá zastupitelstvu. Rada obce je tvořena starostou (primátorem), který je v čele rady. Dále se v radě nachází místostarosta (náměstek) a členové zastupitelstva, kteří byli svými kolegy zvoleni. Rada obce má lichý počet členů, aby nedošlo při hlasování k nerozhodnému stavu. Přesný počet je závislý na počtu zastupitelů, ale pohybuje se mezi 5 až 11 členy. Pokud má obec méně než 15 zastupitelů, funkci rady obce zastává zastupitelstvo. Zasedání rady obce je pro veřejnost uzavřené (Peková, 2011).

Starosta je hlavní tváří obce a zastupuje jí navenek. Do své funkce je volen na čtyři roky zastupitelstvem obce, kterému je také odpovědný. Mezi jeho pravomoci patří například jmenování tajemníka. Pokud starosta tajemníka nejmenuje, tak jeho funkci zastupuje on sám. Při nepřítomnosti, vzdání se funkce nebo odvolání je starosta zastoupen místostarostou (Zákon č. 128/2000 Sb.; § 103, § 104).

Obecní úřad se skládá ze starosty, místostarosty, tajemníka (pokud byl do této funkce někdo jmenován) a ostatní zaměstnanci obecního úřadu. Tento orgán obce je plněn ve městech městským úřadem, v městysích úřadem městyse a ve statutárních městech magistrátem. Jeho prioritou je vykonávat úkoly, které mu byly zadány v samostatné působnosti zastupitelstvem obce nebo radou obce (Provazníková, 2015).

Orgány zastupitelstva a rady obce

Výbory si zastupitelstvo zřizuje za účelem iniciativního a kontrolního orgánu. Dle zákona o obcích musí zastupitelstvo vždy provozovat finanční a kontrolní výbor. Členem těchto orgánů se nemůže stát starosta, místostarosta, tajemník a ani jiná osoba, která se zaobírá hospodařením obce. Minimální počet členů je stanoven na 3 členy (Hejduková, 2015).

Dle zákona č. 128/2000 Sb. jsou to tyto výbory:

- **Finanční výbor** kontroluje nejen finanční prostředky, se kterými obec hospodáří, ale také jak obec nakládá s vlastním majetkem. Dalšími úkoly jsou pověřeny zastupitelstvem.
- **Kontrolní výbor** má za úkol kontrolování plnění právních předpisů.
- **Výbor pro národnostní menšiny** je zřizován za předpokladu, že v dané obci žije více než 10 % občanů s jinou národností než českou.

- **Osadní výbor** zastupitelstvo zakládá v částech obce. Musí mít minimálně 3 členy. Jeho konečný počet stanoví zastupitelstvo obce.

Komise funguje jako iniciativní a poradní orgán rady obce, který podává náměty a koncepty. Pokud byl komisi svěřen výkon přenesené působnosti, stává se z ní výkonný orgán (Zákon č. 128/2000 Sb. § 5).

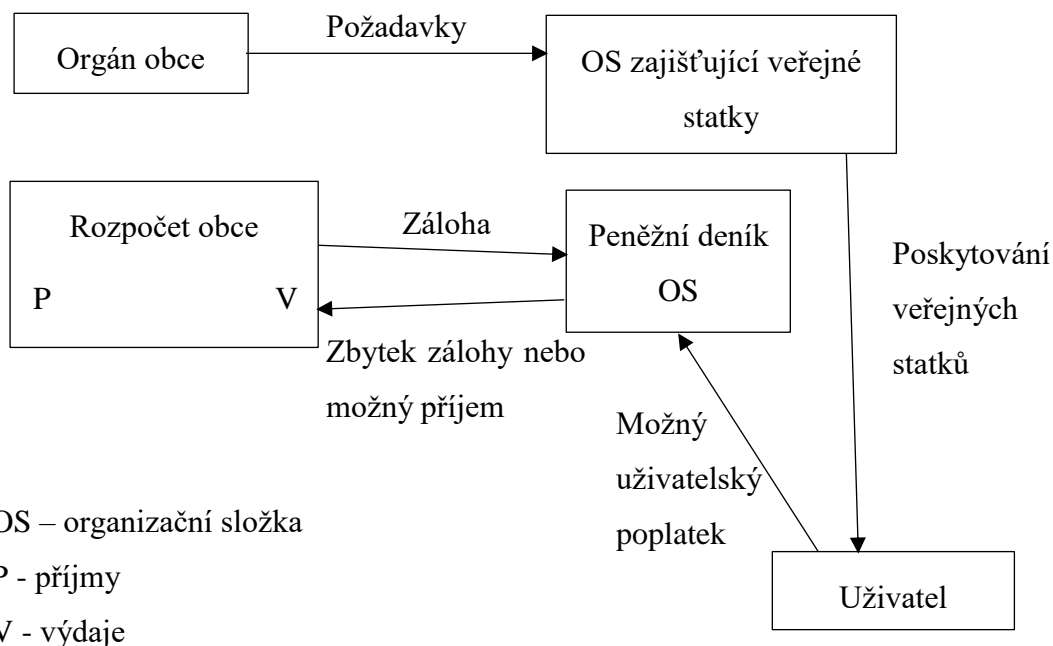
1.1.2 Organizační složky

Organizační složky (OS), dříve známé jako rozpočtové organizace, jsou typické tím, že fungují bez právní subjektivity. Podle zákona č. 250/2000 Sb. se zakládají po rozhodnutí zastupitelstva obce nebo kraje, a to pro věci, které:

- nejsou závislé na velkém množství zaměstnanců,
- nevyžadují technologicky náročné a velké stroje,
- nevyskytuje se zde žádná vnitřní organizační struktura,
- neúčastní se komplikovaných právních nebo ekonomických vztahů.

Účelem OS je obstarávání tzv. čistých veřejných statků ve veřejné správě. U těchto organizací se neobjevují vysoké příjmy a ani se s nimi nepočítá, protože občanům poskytují služby bezplatně nebo za drobný poplatek. Chod OS je finančně zajišťován zakladatelem. Příjmy a výdaje těchto organizací jsou složkou zakladatelova rozpočtu, tudíž je výhodou přímá kontrola financí. Dále dává zakladatel právo pracovat s peněžním rozpočtem, který využívá na financování běžné činnosti OS. Peněžní prostředky jsou jim poskytovány formou záloh. OS si vede peněžní deník, do kterého zaznamenává všechny své peněžní operace. Pokud zálohy nebyly vyčerpány, OS má povinnost nevyužitou část vrátit do rozpočtu svého zakladatele (zákon č. 250/2000 Sb.). Celý tento proces je znázorněn v obrázku č. 1.

Obrázek č. 1: Rozpočtové vztahy OS vůči zakladateli

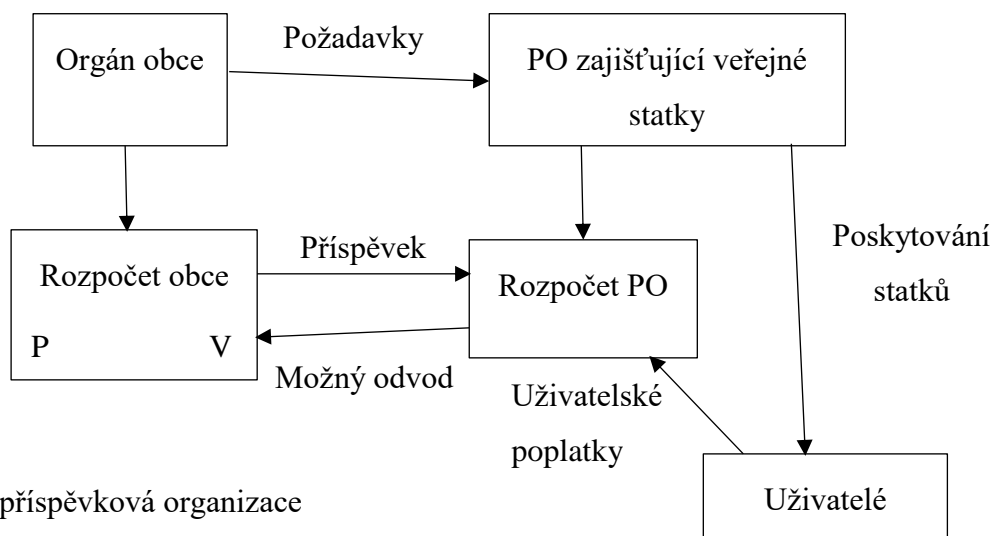

Zdroj: Vlastní zpracování dle Pekové, 2011, 2019

1.1.3 Příspěvkové organizace

Příspěvkové organizace (PO) jsou zřizovány příslušnou územní samosprávou v souladu se zákonem o rozpočtových pravidlech. Narozdíl od OS má PO vlastní právní subjektivitu a na návrh zřizovatele jsou zapsány do obchodního rejstříku. Obce a kraje je zřizují za účelem zajišťování uživatelsky zpoplatněných smíšených veřejných statků a zajišťování neziskových činností. Za hospodaření nesou odpovědnost samy. PO mají z těchto činností vlastní příjmy, ale v některých případech je PO odvodová a přebytky odvádí do rozpočtu obce nebo kraje. Těmito příjmy uhrazuje náklady jimi vzniklé, ale ve většině případů jim takové příjmy nestačí, a tak jim obec nebo kraj poskytuje příspěvky na provoz nebo na investice (zákon č. 250/2000 Sb.). Podrobné vysvětlení je znázorněno v obrázku č. 2.

Obrázek č. 2: Rozpočtové vztahy PO k rozpočtu obce

PO - příspěvková organizace

P – příjmy

V - výdaje

Zdroj: Vlastní zpracování dle Pekové, 2011, 2019

1.2 Kraj

Kraj je vyšším stupněm územní samosprávy. V dnešní době je v ČR 13 krajů a Hlavní město Praha, celkem tedy 14 vyšších samosprávních územních celků. Jednotlivé kraje se liší rozlohou, počtem obyvatel, ekonomickými ambicemi a na výši HDP na obyvatele (Zákon č. 129/2000 Sb.).

Mezi obcemi a kraji nepanuje žádná nadřízenost. Oba stupně územní samosprávy se řídí svou vlastní působností a do té druhé nijak nezasahuje (Býma, 2008).

Tak jako obce, mají i kraje své rysy. Podle Pekové (2011) je charakterizuje:

- vytýčené území, ve kterém leží města a obce,
- obyvatelé ČR, kteří mají trvalý pobyt v městě nebo obci, která se nachází na území daného kraje,
- samospráva veřejných věcí, které se týkají funkce jednoho z krajů.

Přenesená působnost je největším posláním u výkonu státní správy. Kraj se stane správním obvodem poté, co zákon přesune na některý z krajů výkon státní správy. Přenesená působnost je daná zákonem a kraj ji vykonává na svém území. Jedná se

o správu školství, péči o kulturní památky, zdravotnictví a další. Veškeré jejich činnosti jsou kontrolovány orgány státní správy (zákon č. 129/2000 Sb.).

1.2.1 Orgány kraje

Zastupitelstvo kraje se stará o samosprávu kraje. Mezi hlavní úkoly krajského zastupitelstva patří schvalování různých úkonů, které se ve velkém množství odráží ve financích (Provazníková, 2015).

Zastupitelstvo je tvořeno z jednotlivých členů, kteří jsou voleni obyvatelstvem kraje. Počty členů v krajském zastupitelstvu se liší podle počtu obyvatel v daném kraji, viz Tabulka č. 2 (zákon č. 129/2000 Sb.).

Tabulka č. 2: Počet členů zastupitelstva v kraji

Počet obyvatel	Počet členů zastupitelstva
do 600 000	45
od 600 001 do 900 000	55
od 900 001 a výše	65

Zdroj: vlastní zpracování dle zákona č. 129/2000 Sb., 2019

Zasedání zastupitelstva je přístupné veřejnosti, koná se na území krajského úřadu a scházet by se mělo minimálně jednou za 3 měsíce. Pro odsouhlasení návrhů, které zastupitelé schvalují, je potřeba, aby byla více jak polovina všech členů pro schválení (Koudelka, 2007).

Rada kraje je výkonný orgán kraje, který odpovídá při své činnosti zastupitelstvu kraje. Pokud zákon zmocní radu kraje, tak může rozhodovat ve věcech, které jsou na ně státem delegovány. Radu kraje tvoří hejtman, náměstci hejtmana a další zvolení členové z řad zastupitelstva. Počet členů rady se liší podle počtu obyvatel na daném území. Členů rady může být buď 9 nebo 11, to určuje pomyslná hranice 600 000 obyvatel (zákon č. 129/2000 Sb. § 57).

Hejtman je zástupcem kraje. Na svou pozici volen zastupitelstvem kraje, kterému je také ve své funkci odpovědný. Při nepřítomnosti hejtmana kraje je zastupován náměstký kraje. Pro většinu vykonávaných věcí v jeho působnosti potřebuje schválení zastupitelstva (Peková, 2011).

Krajský úřad se skládá z ředitele, který je jmenován hejtmanem kraje a je mu také odpovědný. Dále jej tvoří zaměstnanci odborů, oddělení a sekretariátu. Úkoly, které plní, jsou zadávány zastupitelstvem nebo radou kraje a vykonává je v samostatné působnosti (Provazníková, 2015).

Iniciativními a kontrolními orgány jsou pro zastupitelstvo **výbory**, které s ním spolupracují a podávají mu různé návrhy při práci s veřejnými statky. Počet členů ve výborech je lichý, čítají minimálně 5 členů a předsedou je vždy jeden z členů zastupitelstva (zákon č. 129/2000 Sb., § 76).

Jak určuje zákon č. 129/2000 Sb., § 78 musí být ustanoveny:

- **finanční výbor**, který dohlíží na hospodaření, finance a majetek kraje
- **kontrolní výbor** má na starosti dozor nad plněním právních předpisů a nad rozhodnutími zastupitelstva
- **výbor pro výchovu, vzdělání a zaměstnanost** navrhuje činnosti pro zlepšení služeb v oboru školství
- **výbor pro národnostní menšiny** je zakládán, pokud více jak 5 % obyvatel v daném kraji tvoří obyvatelé s jinou než českou národností.

Pro radu kraje jsou těmito orgány **komise**, které radě navrhují náměty, které potřebují více než polovinu hlasů pro schválení (zákon č. 129/2000 Sb., § 80).

2 Financování obce

Hlavní nástroj, který obec využívá pro své financování, je rozpočet obce. Jeho obsah, tvorba, funkce a postavení určuje zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů.

2.1 Rozpočet obce

Rozpočet je nedílnou součástí všech ekonomických subjektů, tudíž i obcí a upravuje ho zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů. Vytváří se na rozpočtový (kalendářní) rok a je schvalován zastupitelstvem obce. Obsahuje veškeré příjmy, výdaje a ostatní operace (tvorba a použití peněžních fondů).

Sestavování rozpočtu spočívá v tom, že obec musí co nejlépe předpokládat skutečné příjmy a z nich odvodit velikosti a druhy výdajů. Z praktického hlediska se rozpočet dělí na běžný a kapitálový. Díky tomuto rozdělení je možné roztřídit příjmy a výdaje na opakované a jednorázové. **Běžný rozpočet** je u většiny případů vyrovnaný ($P=V$) a přebytkový ($P>V$), nebo schodkový ($P<V$). Opakované příjmy by měly vždy pokrýt opakované výdaje, pokud tomu tak dlouhodobě není, je hospodaření obce v ohrožení a je potřeba udělat nějaké změny. Kapitálový rozpočet nám promítá podílení se obecního rozpočtu na vytváření a zhodnocení jejího majetku (Sedmíhradská, 2015).

2.2 Rozpočtový proces

Rozpočtový proces zahrnuje jednotlivé činnosti týkající se sestavování, schvalování, dodržování a kontrolování navrhovaného rozpočtu, ale také sestavení, schválení a hodnocení konečného rozpočtu. Celý proces vykazuje časovou náročnost 1,5 až 2 roky (Vojtíšková, 2018).

Etapy se u rozpočtového procesu dělí dle Pekové (2011) na:

- zpracování **návrhu** rozpočtu obce pověřeným orgánem, který je za něj zodpovědný
- **diskuze** o navrhovaném rozpočtu a **následné** schválení rozpočtu
- **plnění** schváleného rozpočtu, které svou odpovědností spadá pod výkonný orgán (do této etapy spadají i případné změny v rozpočtu)
- **kontrolování** plnění rozpočtu

- vypracování **skutečného vývoje** plnění rozpočtu za jeho období, po kterém následuje **kontrola**.

Rozpočtový proces má také své zásady, které se v průběhu musí dodržovat. Tyto zásady fungují komplexně a měly by zaručit, že je proces pravdivý, reálný, jednotný a úplný. Dalšími zásadami jsou hospodárnost, efektivita a dlouhodobá vyrovnanost. Při procesu je prováděno každoroční sestavování, finanční kontrola, účetní audit a publicita (Hejduková, 2015).

2.3 Rozpočtová skladba

Rozpočtová skladba nám udává, jak máme rozdělovat příjmy, výdaje u veřejných rozpočtů. Toto třídění je upravováno vyhláškou Ministerstva financí ČR č. 323/2002 Sb., o rozpočtové skladbě.

Jak uvádí § 1a vyhlášky MF ČR č. 323/2002 Sb., příjmy a výdaje se rozdělují do čtyř základních druhů:

- **organizační**, který je pro obce a kraje nepovinný
- **druhový** se zajímá o všechny peněžní operace a dělí se na příjmy, výdaje a finance
- **odvětvový** rozděluje příjmy a výdaje do příslušného odvětví
- **konsolidační** je závislý na záznamových položkách, který nám dovoluje vyloučit zdvojení v rozpočtové soustavě.

Za základní je považováno druhové, které se zabývá všemi peněžními operacemi a rozděluje je na příjmy, výdaje a financování (Češková a Kinšt, 2011).

Druhové rozdělení člení příjmy a výdaje do jednotlivých tříd, které jsou uvedeny v Tabulce č. 3.

Tabulka č. 3: Třídy dle druhového třídění

Daňové příjmy	Třída 1
Nedaňové příjmy	Třída 2
Kapitálové příjmy	Třída 3
Přijaté dotace	Třída 4
Běžné výdaje	Třída 5
Kapitálové výdaje	Třída 6
Financování	Třída 8

Zdroj: vlastní zpracování dle vyhlášky MF ČR č. 323/2002 Sb., 2019

Třídy 1-3 se řadí do tzv. vlastních příjmů a třída 4 do přijatých dotací. Výdaje jsou děleny na neinvestiční, provozní, kam patří třída 5, a na investiční, které jsou pro třídu 6. Třída 8 se dělí na financování tuzemské a zahraniční. Tyto peněžní operace jsou používány na schodek rozpočtu (Peková, Pilný, Jetmar, 2008).

2.4 Příjmy obce

Příjmy jsou nedílnou součástí obecního rozpočtu a dělí se do dvou základních skupin. Dělíme je na příjmy vlastní a cizí (půjčky, úvěry atd.). Do vlastních patří příjmy plynoucí z aktivit dané obce (poplatky), příjmy z vlastního majetku a příjmy z organizací. Spadají sem příjmy daňové, nedaňové a kapitálové. Součástí cizích příjmů je třída 4, do které spadají přijaté dotace (Provazníková, 2015).

Návratnost nám rozděluje příjmy na nenávratné a návratné. Třída 1 až 3 spadá do nenávratných příjmů, které nejvíce přispívají do rozpočtu obce. Do návratných patří třída 4, u které se obec zavazuje ke splatnosti za určitých podmínek (zákon č. 250/2000 Sb.).

2.4.1 Daňové příjmy

Daňové příjmy jsou hlavním článkem v obecních příjmech a tvoří jejich většinu. Do rozpočtu obce plynou příjmy z daní svěřených a sdílených. Mezi daně svěřené patří daň z nemovitosti a DPPO placené obcemi. Výnos z těchto daní náleží obci celý. DPH, DPPO a DPFO zařadíme do daní sdílených, ze kterých má obec pouze procentuální část

výnosu určenou zákonem č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní. Tabulka č. 4 zobrazuje procentuální podíl výnosů z daní, který připadá obci.

Tabulka č. 4: Daňové příjmy rozpočtů obcí

Daň z nemovitých věcí	100 %	ze všech nemovitostí na území připadající obci
DPPO placené obcemi	100 %	z daní zaplacených příslušnou obce
DPH	23,58 %	z celostátního hrubého výnosu DPH
DPFO ze závislé činnosti	23,58 %	z celostátního hrubého výnosu DPFO ze závislé činnosti
DPFO vybrané srážkou	23,58 %	z celostátního hrubého výnosu DPFO vybrané srážkou
DPFO	23,58 %	z 60 % z celostátního hrubého výnosu DPFO
DPPO	23,58 %	z celostátního hrubého výnosu DPPO
DPFO ze závislé činnosti	1,5 %	z celostátního hrubého výnosu DPFO

Zdroj: vlastní zpracování dle zákona č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní, 2019

Daň z nemovitých věcí je dána zákonem č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitých věcí, do kterých patří daň z pozemku a daň ze staveb a jednotek. Obec může tuto daň ovlivňovat dvěma způsoby, a to stanovením místního koeficientu nebo úpravou koeficientu podle počtu obyvatel (úprava je dána zákonem). Obě metody jsou vždy upraveny v obecně závazné vyhlášce (Hejduková, 2015).

Místní poplatky jsou součástí obecních příjmů a svým charakterem spadají do tzv. obecních daní. Z celkových příjmů obce mají průměrně podíl 2 %. Jsou upraveny zákonem č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích. Správu a výběr si obec zajišťuje sama. Obec dále stanovuje, kdo bude poplatky platit, jaké poplatky se budou vybírat a výši sazby poplatku. Podle zákona č. 565/1990 Sb. o místních poplatcích je obcím povoleno vybírat tyto místní poplatky:

- poplatek ze psů
- poplatek ze vstupného
- poplatek za užívání veřejného prostranství
- poplatek za lázeňský nebo rekreační pobyt
- poplatek z ubytovací kapacity

- poplatek za zhodnocení stavebního pozemku možností jeho připojení na stavbu vodovodu nebo kanalizace
- poplatek za povolení k vjezdu s motorovým vozidlem do vybraných míst a částí města
- poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů.

2.4.2 Nedaňové příjmy

Příjmy nedaňové vytváří další velkou položkou u obecních příjmů. Tyto příjmy obec nemá z povinností dané zákonem, ale získává je většinou vlastní činností. U těchto příjmů má větší pravomoc při jejich ovlivňování (Máče, 2013).

Příjmy z vlastního podnikání představují pro obec příjem v odlišném časovém rozmezí a jsou rozdílné svým významem při financování obecních potřeb (Peková, 2011). Dle Provozníkové (2015) mají obce např. tyto příjmy z podnikání:

- **prodej majetku** – jednorázový příjem, který je dále použit na financování kapitálových výdajů
- **pronájem majetku** – dlouhodobý a pravidelný příjem
- **obchod s cennými papíry** – méně významný příjem pro obce z hlediska jejich získávání.

Součástí nedaňových příjmů jsou také **uživatelské poplatky**, do kterých patří např. stravování občanů ve školní jídelně, příjmy z veřejných knihoven, odvoz odpadu (pokud je určen jako uživatelský poplatek), poplatky za parkování (pokud je zřizovatelem obec) a další (Peková, 2011).

Třetí položkou nedaňových příjmů jsou **ostatní příjmy**, které tvoří velkou položku v rozpočtu obce. Mezi ostatní příjmy se řadí např. dary, pokuty, příjmy ze sbírek a jiné (Provozníková, 2015).

2.4.3 Kapitálové příjmy

Tyto příjmy spadají do třídy 3 a tvoří se tak, že obec prodává svůj majetek (dlouhodobý hmotný majetek, nehmotný majetek a finanční majetek). Pro obec je takový příjem jednorázový a neopakovatelný. Dále sem řadíme přijaté dary na pořízení DHM (Máče, 2013).

2.4.4 Přijaté dotace

Tento druh příjmů, který patří do třídy 4, představuje velkou část v obecním rozpočtu. Z velké části je obce získávají ze státního rozpočtu a v mnoha případech jsou na tomto druhu příjmů některé obce závislé. Dále také mohou plynout z mimorozpočtových fondů a z vyšších samosprávních celků (Peková, 2011).

Dle Pekové (2004) se transfery rozdělují na:

- **Investiční dotace**, které jsou předem určené na danou věc. Pokud dotace nebude zcela vyčerpána, její zbytek musí obec vrátit do příslušného rozpočtu, ze kterého byla získána. Dají se využít u běžných i kapitálových potřeb. Tyto dotace jsou využívány na zlepšení kvality školství, silničních komunikací a výstavbu nových škol.
- **Neinvestiční dotace** jsou rozdílné tím, že obec má pravomoc rozhodovat, na co budou dotace využity. Obec je za toto rozhodnutí odpovědná a je i možné, že některé dotace nebudou využity efektivně.

2.5 Výdaje obce

Velikost výdajů obce se odvíjí od několika aspektů. Příkladem je objem veřejných statků a služeb, o které se obec stará, nebo velikost příjmů obce. Odpovědnost obce za výdaje se dělí na přenesenou a samostatnou působnost (Peková, 2011).

Obec má výdaje v několika oblastech. V rámci samostatné působnosti se stará o školství, u kterého vynakládá výdaje na funkčnost a opravy mateřských a základních škol. Dále na sociální péči, kde zajišťují provoz pečovatelských domů a domů pro postižené. Další výdaje, které od obce plynou, jsou na veřejnou bezpečnost, kanalizace, obecní byty, pouliční osvětlení, úklid komunikací a další jiné výdaje (Provazníková, 2015).

2.5.1 Členění výdajů

Podle Pekové (2004) se obecní výdaje dělí podle:

- **ekonomického hlediska**
- **rozpočtové skladby**
- **infrastruktury**

- **funkcí veřejných financí**
- **rozpočtového plánování**

Ekonomické hledisko rozděluje výdaje na běžné a kapitálové. Běžné výdaje jsou používány na chod městského (obecního) úřadu, pořízení materiálu, pořízení služeb, mzdy, energie a vody. Kapitálové výdaje jsou určeny na nákup nebo výstavbu nemovitosti (stavby i pozemky). Dále na nákup finančního majetku, opravy budov a na jiné investiční potřeby (Svaz měst a obcí České republiky, 2018).

Členění výdajů nám v ČR uspořádává **rozpočtová skladba**. Vyhláška MF ČR č. 323/2002 Sb., o rozpočtové skladbě nám určuje druhové rozdělení výdajů na běžné (třída 5) a kapitálové (třída 6). Do třídy 5 spadají veškeré neinvestiční výdaje a do třídy 6 výdaje investiční.

Podle Provazníkové (2015) je přehlednější dělení výdajů obce do 6 skupin, které se nazývá tzv. odvětvové třídění. Spadají sem tyto skupiny:

1. **zemědělství, lesní hospodářství a rybářství**
2. **průmyslová a ostatní odvětví hospodářství**
3. **služby pro obyvatelstvo**
4. **sociální věci a politika zaměstnanosti**
5. **bezpečnost státu a právní ochrana**
6. **všeobecná veřejná správa a služby**

Dělení výdajů z **hlediska infrastruktury** má 2 skupiny, a to ekonomickou infrastrukturu a sociální infrastrukturu. Ekonomická infrastruktura zahrnuje výdaje nejen na výstavbu parků, veřejných prostranství, veřejných komunikací, kanalizace, osvětlení atd., ale i na jejich údržbu. Dále také výdaje na obecní podniky, které zabezpečují služby. Sociální infrastruktura obsahuje výdaje spojené se vzděláním, zdravotní péčí a provozováním sociálních zařízení (Peková, 2004).

Členění výdajů podle **funkcí veřejných financí** je dle Hejdukové (2015) následující:

- **alokační výdaje**, které zahrnují výdaje na obstarávání statků veřejných
- **redistribuční výdaje** jsou např. sociální transfery občanům, které jsou peněžní

- **stabilizační výdaje** mají velký význam na státní úrovni, kde se používají k ovlivňování základních makroekonomických ukazatelů.

Poslední dělení je z hlediska **rozpočtového plánování**. Výdaje se zde třídí do dvou skupin, kterými jsou mandatorní výdaje a nemandatorní výdaje. Mandatorní výdaje obec uhrazuje podle platných zákonů, norem a jiných závazků. Nemandatorní výdaje jsou využívány obcí na aktuální potřeby nebo změny (Pavlásek, Hejduková, 2011).

3 Analýza hospodaření města Borovany

V této kapitole je představeno město Borovany a dále je analyzováno finanční hospodaření města v období let 2013 až 2017. Analýze budou podrobeny veškeré příjmy a výdaje města. V jednotlivých grafech a tabulkách je vyobrazena struktura, plnění rozpočtu a vývoj příjmů a výdajů. V závěru je zpracován vývoj salda rozpočtu a financování. Data pocházejí zejména ze závěrečných účtů města Borovany.

3.1 Představení města Borovany

Město Borovany leží v Jihočeském kraji přibližně 17 kilometrů od krajského města České Budějovice. Jelikož Borovany nemají rozšířenou působnost, příslušnou obcí jsou pro ně Trhové Sviny, které jsou vzdálené 8 kilometrů. Katastrální území se rozpíná na 4 233 ha v nadmořské výšce 522 m nad mořem. Borovany jsou podle katastrálního členění rozděleny na sedm částí. Části Borovan jsou Dvorec u Třebče, Hluboká u Borovan, Radostice u Trocnova, Trocnov, Třebeč a Vrcov (Město Borovany, 2016-2019).

První historický zápis o Borovanech je z roku 1186, kdy byly ve vlastnictví rodu Vítkovců. Po roce 1327 se staly majetkem Rožmberků, kteří poté v roce 1540 předali majetek Petrovi z Lindy. Roku 1455 zde nechal Petr z Lindy postavit augustiniánský klášter, který se stal chloubou Borovan. Když vymřel rod Rožmberků v roce 1611, majetek připadl rodu Švamberků, kteří o Borovany přišli v 17. století a novými panovníky se stali Schwarzenbergové. Borovany se staly samostatnou obcí až v roce 1850 a v roce 1973 se staly městem (Kovář, 2000).

Doprava v Borovanech je na vysoké úrovni. Funguje zde autobusová i vlaková doprava, na které jsou Borovany jedním ze záchytných bodů na významné tepně z Českých Budějovic do rakouského Gmündu. Silniční doprava čítá dvě silnice druhé třídy, které vedou do Českých Budějovic a do Třeboně.

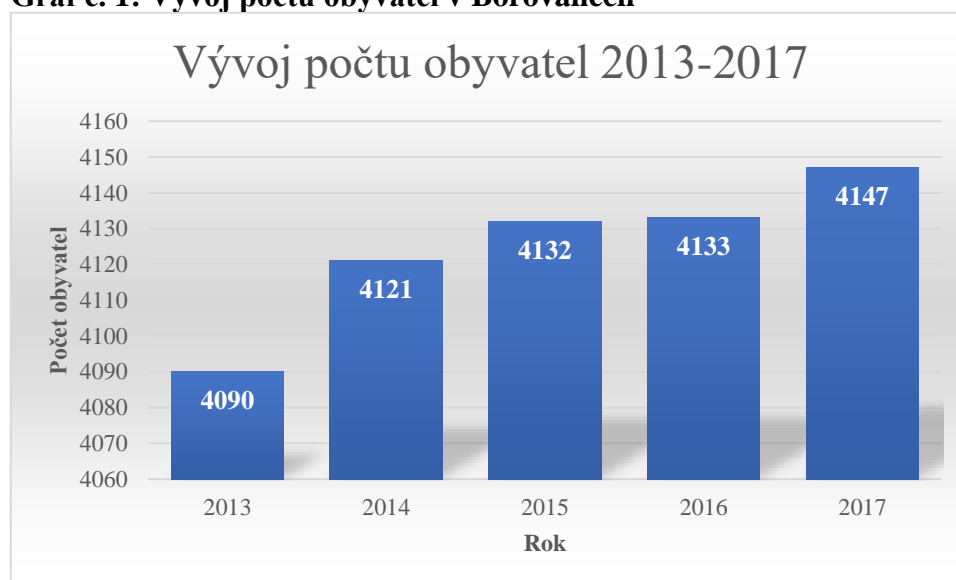
Nezaměstnanost ve městě Borovany je velmi nízká. K 31. 12. 2018 město čítá 62 nezaměstnaných obyvatel. V obci je několik podniků a dalších podnikatelů, kteří občany zaměstnávají. Mezi největší zaměstnavatele patří dceřiná firma Lasselsberger, s. r. o., Marius Pedersen, a.s., COLOP CZ, s. r. o. a další firmy.

Vybavenost obce je v porovnání se stejně velkými obcemi na velké úrovni. Borovany se pyšní moderně vybavenou základní školou s plaveckým bazénem, základní uměleckou školou a mateřskou školou. Dále se zde nachází dům s pečovatelskou službou, středisko pro zdravotně postižené, pošta, zdravotní středisko a prestižní sportovní areál s přírodním koupalištěm. Kulturní vyžití má zastoupení v místním klášteře, kině a knihovně.

3.1.1 Vývoj obyvatelstva v Borovanech

V následujícím grafu č. 1 je vyobrazen vývoj počtu obyvatel ve městě Borovany od roku 2013 do roku 2017.

Graf č. 1: Vývoj počtu obyvatel v Borovanech

Zdroj: Vlastní zpracování dle ČSÚ(a) 2013-2017, 2019

Z grafu č. 1 je znatelné, že každý rok počet obyvatel stoupá. Nejvyšší nárůst je znatelný mezi roky 2013 a 2014, kdy do Borovan přibylo 31 obyvatel. Nejméně obyvatel přibylo v roce 2016. K 31. 12. 2017 bylo v Borovanech celkem 2011 mužů, z toho 352 do 15 let a 1814 žen, z toho 322 dívek do 15 let.

Hlavním důvodem nárůstu obyvatel je prodej nových zainvestovaných stavebních parcel na okraji města, o které je velký zájem ze strany mladých rodin s dětmi. Dále také základní a mateřská škola, které mají v kraji dobré jméno z hlediska kvality vzdělávání a moderního vybavení.

3.1.2 Organizační struktura města Borovany

Správu města Borovany má na starost zastupitelstvo. Podle § 68 zákona č. 128/2000 Sb., spadá město do kategorie obcí, které mají od 3001 do 10 000 obyvatel, a tak by se počet zastupitelů měl pohybovat mezi 11 a 25 členy. Borovanské zastupitelstvo čítá 17 členů, které na základě zákona založilo finanční a kontrolní výbor. Oba výbory mají po 7 členech. Dále je v každé části osadní výbor, který má 4 členy, s výjimkou osady Dvorec, která má členy 2.

Rada města je výkonným orgánem a svou funkcí podléhá zastupitelstvu. Má 5 členů včetně starosty a místostarosty města.

Městský úřad má ve svém čele starostu Ing. Petr Jenknera, který je též odpovědný zastupitelstvu. V jeho nepřítomnosti ho zastupuje místostarosta města, kterým je ředitel místní mateřské školy Mgr. Vít Sumerauer.

Město Borovany zřizuje celkem 3 příspěvkové organizace, kterými jsou:

- Mateřská škola Borovany
- Základní škola Borovany
- Základní umělecká škola Borovany.

3.2 Příjmy města Borovany

Příjmy jsou rozděleny podle rozpočtové skladby do tříd. Třída 1 zahrnuje příjmy daňové, třída 2 nedaňové příjmy, třída 3 kapitálové příjmy a třída 4 přijaté dotace. Velikost příjmů a jejich vývoj v letech 2013 až 2017 nám ukazuje tabulka č. 5.

Tabulka č. 5: Příjmy města Borovany za roky 2013-2017 (v Kč)

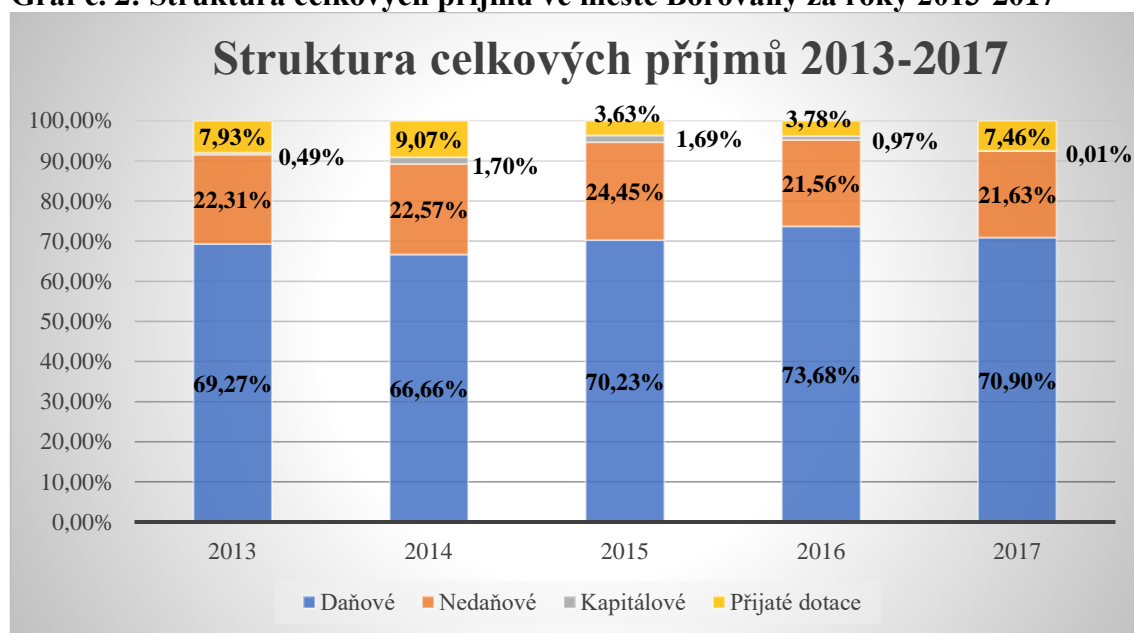
Rok	Příjmy				
	Daňové	Nedaňové	Kapitálové	Přijaté dotace	Celkové příjmy
2013	52 025 214	16 756 619	366 600	5 957 261	75 105 694
2014	56 809 609	19 230 851	1 452 726	7 725 892	85 219 078
2015	60 548 786	21 081 644	1 453 660	3 129 731	86 213 821
2016	62 883 462	18 401 095	829 705	3 227 386	85 341 648
2017	65 891 438	20 098 519	11 450	6 930 853	92 932 260

Zdroj: vlastní zpracování podle závěrečných účtů města Borovany za roky 2013-2017, 2019

Z tabulky č. 5 je zřetelné, že město Borovany mělo v letech 2013 až 2015 celkové příjmy v rostoucí fázi. Změna nastala v roce 2016, kdy městu klesly nedaňové příjmy v porovnání s rokem 2015 celkem o 2 680 549 Kč a příjmy kapitálové o 623 955 Kč. V roce 2017 celkové příjmy opět narostly a vykázaly nejvyšší částku za celé sledované období ve výši 92 932 260 Kč. Těto částky město dosáhlo i přesto, že kapitálové příjmy byly nejnižší za 5 let.

Podíl jednotlivých příjmů na celkových příjmech je vyobrazen na grafu č. 2.

Graf č. 2: Struktura celkových příjmů ve městě Borovany za roky 2013-2017

Zdroj: vlastní zpracování podle závěrečných účtů města Borovany za roky 2013-2017, 2019

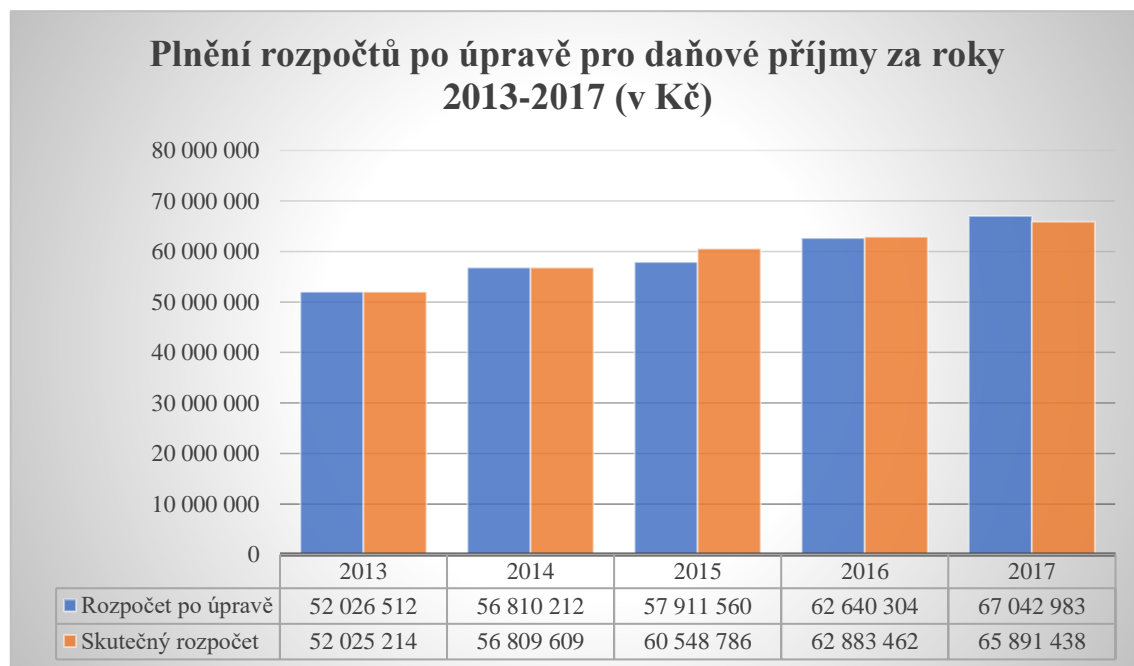
Z grafu č. 2 je viditelné, že největší podíl na celkových příjmech mají příjmy daňové, které tvoří více jak polovinu celkových příjmů. Druhou objemnou položkou jsou příjmy nedaňové, které se na celkových příjmech podílí zhruba 22 %. Menší, ale stále důležitou položkou jsou přijaté dotace. Ty se na celkových příjmech nejvíce podepsaly v letech 2013, 2014 a 2017, kdy jejich podíl byl průměrně 8 %. Nejméně se na celkových příjmech podílí příjmy kapitálové, a to z důvodu, že ani jeden rok se nepodílely více jak 2 %.

3.2.1 Daňové příjmy města Borovany

Daňové příjmy u města Borovany se nejvíce podílejí na celkových příjmech, což je viditelné na grafu č. 2. Pro město jsou tyto příjmy každoročním přínosem, ale z jeho strany je neovlivnitelný, protože jeho výši, kterou město obdrží, stanovuje § 4 zákona

č. 243/2000 Sb. Město má tak možnost naplánovat příslušný rozpočet co nejpřesněji podle přijatých částek v minulých letech. Na grafu č. 3 je vyobrazeno, jak skutečný rozpočet odpovídá rozpočtu po úpravě.

Graf č. 3: Plnění rozpočtů po úpravě pro daňové příjmy ve městě Borovany za roky 2013-2017 (v Kč)

Zdroj: vlastní zpracování podle závěrečných účtů města Borovany za roky 2013-2017, 2019

Graf č. 3 ukazuje, že v roce 2013, 2014 a 2016 byl skutečný rozpočet daňových příjmů zcela srovnatelný s rozpočtem po úpravě. V roce 2015 byl rozpočet po úpravě překročen o 2 637 226 Kč, a to kvůli dani z příjmu fyzických i právnických osob. K nesplnění rozpočtu po úpravě došlo v roce 2017, kdy do splnění chyběl 1 151 545 Kč. Důvodem byl nízký příjem z místních poplatků, které v tomto roce činily pouze 6 792 843 Kč.

Podrobnější členění daňových příjmů nám udává vyhláška MF ČR 323/2002 Sb., o rozpočtové skladbě. Toto členění je znázorněno v tabulce č. 6.

Tabulka č. 6: Daňové příjmy města Borovany za roky 2013-2017 (v Kč)

Rok	Daňové příjmy				
	Daně z příjmů, zisku a kapitálových výnosů	Daně ze zboží a služeb v tuzemsku	Daně a poplatky z vybraných činností a služeb	Majetkové daně	Celkové daňové příjmy
2013	18 256 989	18 834 874	8 018 576	6 914 775	52 025 214
2014	19 496 339	20 695 146	9 486 384	7 131 740	56 809 609
2015	23 100 725	20 806 629	9 231 283	7 410 149	60 548 786
2016	26 468 699	21 774 579	7 271 697	7 368 487	62 883 462
2017	27 239 132	24 536 757	6 792 843	7 322 706	65 891 438

Zdroj: vlastní zpracování podle závěrečných účtů města Borovany za roky 2013-2017, 2019

Z tabulky č. 6 vyplývá, že nejvíce se na daňových příjmech podílí daně z příjmů, zisku a kapitálových výnosů a daně ze zboží a služeb v tuzemsku. Obě dvě skupiny mají rostoucí tendenci, kdy první zmiňovaná položka vzrostla za celou dobu sledovanosti o 8 982 143 Kč a druhá položka o 5 701 883 Kč. Dohromady se na daňových příjmech podílí přibližně 75 %. Zbýlých 25 % se dělí mezi daně a poplatky z vybraných činností a služeb a majetkové daně. Rozdíl mezi nimi je takový, že daně a poplatky z vybraných činností a služeb od roku 2014 do roku 2017 klesly o 2 693 541 Kč a majetkové daně se drží od roku 2014 na průměrné částce 7 300 000 Kč. Celkové daňové příjmy zaznamenaly největší nárůst v roce 2014 a 2015, kdy jejich průměrné navýšení bylo 4 300 000 Kč. Největší zásluhu na tomto navýšení mají novely zákona č. 243/2000 Sb., které ve sledovaném období proběhly a změna přerozdělení podílu pro územní samosprávné celky.

Daně z příjmů, zisku a kapitálových výnosů, daně ze zboží a služeb v tuzemsku a majetkové daně se rozdělují do dvou skupin, a to na daně sdílené a svěřené.

Sdílené daně tvoří největší část v daňových příjmech, přestože má město pouze částečný nárok na jejich podíl. Jak už je uvedeno v teoretické části, toto rozdělení je dáno zákonem č. 243/2000 Sb., který ve sledovaném období prošel dvěma novelami. To zapříčinilo jejich nárůst. V tabulce č. 7 jsou vyobrazeny všechny sdílené daně.

Tabulka č. 7: Sdílené daně města Borovany za roky 2013-2017 (v Kč)

Rok	Sdílené daně					
	DPFO ze závislé činnosti	DPFO ze samost. výdělečné činnosti	DPFO z kapit. výnosů	DPPO	DPH	Sdílené daně celkem
2013	7 972 326	296 686	877 027	8 666 699	18 834 874	36 647 612
2014	8 385 995	121 713	1 047 422	9 704 969	20 695 146	39 955 245
2015	8 631 808	109 958	1 127 680	10 469 470	20 806 629	41 145 545
2016	10 195 056	849 608	1 149 864	11 882 971	21 774 579	45 852 078
2017	12 540 371	327 883	1 136 341	12 098 907	24 536 757	50 640 259

Zdroj: vlastní zpracování podle závěrečných účtů města Borovany za roky 2013-2017, 2019

Jak ukazuje tabulka č. 8, největší podíl na daních sdílených má daň z přidané hodnoty (DPH), která pokrývá více než polovinu celkového součtu a její výše každoročně narůstá, i když od roku 2015 začala platit druhá snížená sazba ve výši 10 %, která je uplatňována na položky uvedené v příloze č. 3a zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty. Největší nárůst byl zaznamenán v roce 2017 o velikosti 2 762 178 Kč.

Další významnou položkou je daň z příjmu fyzických osob (DPFO), která průměrně tvoří 25 % sdílených daní. Největší položkou u DPFO je DPFO ze závislé činnosti, která byla každoročně rostoucí. Velký podíl na jejím růstu má navyšování průměrné mzdy. Druhou část tvoří DPFO ze samostatné výdělečné činnosti, jejíž výše je ze všech částí nejnižší. Výjimkou byl rok 2016, kdy dosáhla vyšší částky 849 608 Kč. Toto navýšení bylo zapříčiněno nástupem elektronické evidence tržeb. Poslední částí je DPFO z kapitálových výnosů, která se každý rok pohybuje okolo částky 1 130 000 Kč.

Třetí položkou sdílených daní je daň z příjmů právnických osob (DPPO), která se zde průměrně podílí 24 %. Za celou dobu sledovaného období je DPPO rostoucí. Největší nárůst je vidět u roku 2016, kdy proběhla výše zmiňovaná novela zákona.

Svěřené daně obsahují daň z příjmů právnických osob za obce a daň z nemovitých věcí (do roku 2013 daň z nemovitosti). Tyto daně město Borovany získává v plné výši. V tabulce č. 8 jsou vyobrazeny částky těchto dvou daní.

Tabulka č. 8: Svěřené daně města Borovany za roky 2013-2017 (v Kč)

Rok	Svěřené daně		
	DPPO za obce	Daň z nemovitých věcí	Svěřené daně celkem
2013	444 250	6 914 775	7 359 025
2014	236 240	7 131 740	7 367 980
2015	2 761 810	7 410 149	10 171 959
2016	2 391 200	7 368 487	9 759 687
2017	1 135 630	7 322 706	8 458 336

Zdroj: vlastní zpracování podle závěrečných účtů města Borovany za roky 2013-2017, 2019

Z tabulky č. 8 je vidět, že výrazné změny proběhly u DPPO za obce. Tyto výrazné výkyvy byly způsobeny pronájmem vodohospodářského zařízení firmě Čevak, a. s., které do roku 2015 provozovalo město a v roce 2017 pronájem skončil.

Daň z nemovitých věcí byla od roku 2013 do roku 2015 rostoucí a nejvíce se na tom podílela výstavba nových rodinných domů a prodej nově zainvestovaných pozemků určených ke stavbě rodinných domů. Pronájem vodohospodářského zařízení, které bylo tvořeno městem a bylo pronajímáno.

Daně a poplatky z vybraných činností a služeb obsahují jednotlivé podskupiny. Tyto podskupiny jsou podrobněji popsány v následujících tabulkách č. 9-11.

Tabulka č. 9: Poplatky a odvody v oblasti životního prostředí ve městě Borovany za roky 2013-2017 (v Kč)

Rok	Poplatky a odvody v oblasti životního prostředí					Celkem
	Odvody za odnětí půdy ze zemědělského půdního fondu	Poplatek za komunální odpad	Poplatek za odnětí pozemků plnění funkcí lesa	Poplatek za uložení odpadů	Poplatek za znečišťování ovzduší	
2013	512	1 534 891	-	4 603 052	-	6 138 455
2014	871	-	13 204	6 213 223	-	6 227 298
2015	955	-	-	6 481 028	25 000	6 506 983
2016	21 482	-	9 239	4 673 141	-	4 703 862
2017	63 305	-	974	4 036 666	5 000	4 105 945

Zdroj: vlastní zpracování podle závěrečných účtů města Borovany za roky 2013-2017, 2019

V tabulce č. 9 je vidět, že poplatky, které byly pro město Borovany každoročním příjmem, jsou v této skupině pouze odvody za odnětí půdy ze zemědělského půdního fondu a poplatek za uložení odpadů.

Odvody za odnětí půdy ze zemědělského půdního fondu byly po celou dobu rostoucí. Největší odvody byly v roce 2016 a 2017, kdy se vytvářelo několik nových míst pro výstavbu domů na okrajích města.

Poplatek za komunální odpad figuruje pouze v roce 2013. Důvodem je, že v roce 2014 začala platit obecně závazná vyhláška o místním poplatku za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů, a tak se tento poplatek stal poplatkem místním.

Poplatek za odnětí pozemků plnění funkce lesa se objevil pouze v letech 2014, 2016 a 2017, kdy jejich velikost netvořil žádný velký podíl.

Nejvíce se na těchto poplatcích podílí poplatky za uložení odpadu, které zde mají podíl 99 %. Tento poplatek odvádí městu firma Růžov, a. s., která provozuje na pozemcích města Borovany skládku. Městu tak podle zákona č. 185/2001 Sb., o odpadech náleží 500 Kč za každou tunu odpadu. Tento poplatek je pro rozpočet významný, protože tvoří v průměru 8 % daňových příjmů.

Dále se zde objevují poplatky za znečištění ovzduší, které plynou ze zákona č. 201/2015 Sb., o ochraně ovzduší.

Tabulka č. 10: Místní poplatky z vybraných činností a služeb ve městě Borovany za roky 2013-2017 (v Kč)

Rok	Místní poplatky z vybraných činností a služeb			
	Poplatek za komunální odpad	Poplatek za užívání veřejného prostranství	Poplatek ze psů	Celkem
2013	-	190 043	122 495	312 538
2014	1 495 748	146 710	107 768	1 750 226
2015	1 493 906	165 293	105 836	1 765 035
2016	1 545 192	159 281	101 843	1 806 316
2017	1 548 699	151 883	99 510	1 800 092

Zdroj: vlastní zpracování podle závěrečných účtů města Borovany za roky 2013-2017, 2019

Na místních poplatcích se podle tabulky č. 10 nejvíce podílí poplatek za svoz a zpracování komunálního odpadu, který plyne z obecně závazné vyhlášky. Tato vyhláška má účinnost od 1. 1. 2014, a proto v roce 2013 není zaznamenán. Každý, kdo se stane poplatníkem, musí městu ročně platit 380 Kč. Celková částka za tento místní poplatek se v průměru podílí 2 % na daňových příjmech. Celkový výnos z tohoto poplatku každý rok roste, což je způsobeno přibývajícím obyvatelstvem města Borovany.

Poplatek za užívání veřejného prostranství do rozpočtu odvádějí ve velké většině majitelé stánků, kteří prodávají na různých akcích města Borovany své výrobky nebo zboží a provozovatelé pouťových atrakcí. Celkově vybraná částka je každoročně stabilní a nepřesahuje částku 200 000 Kč.

Posledním místním poplatkem, je poplatek ze psů, který je dán obecně závaznou vyhláškou. Poplatek ze psů je ve městě Borovany stanoven na 400 Kč za prvního psa v rodinném domě a 900 Kč za prvního psa v bytovém domě. Chovatelů psů ve městě Borovany ubývá, to je hlavní důsledek toho, že celkový součet těchto poplatků klesá. Dalším důvodem poklesu je, že občané využívají slevu na psa, který má čip.

Tabulka č. 11: Ostatní odvody z vybraných činností a služeb ve městě Borovany za roky 2013-2017 (v Kč)

Rok	Ostatní odvody z vybraných činností a služeb		
	Odvod z loterií a podobných her kromě z výherních hracích přístrojů	Odvod z výherních hracích přístrojů	Celkem
2013	186 228	942 435	1 128 663
2014	154 988	1 024 172	1 179 160
2015	176 977	270 008	446 985
2016	222 938	1 431	224 369
2017	-	-	-

Zdroj: vlastní zpracování podle závěrečných účtů města Borovany za roky 2013-2017, 2019

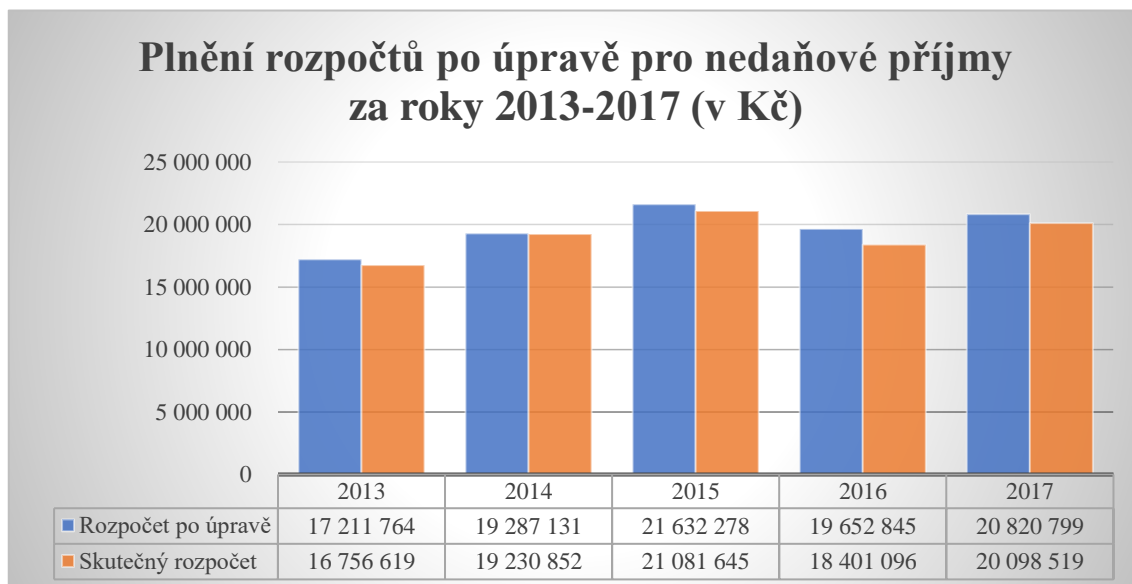
Tabulka č. 11 ukazuje, že příjmy, které plynuly z hazardu, se na daňových příjmech nepodílí velkou částí. Pokles příjmů této podskupiny je zapříčiněn obecně závaznou vyhláškou č. 1/2014, o regulaci provozování loterií a jiných podobných her, která nabyla svou účinnost 1. 1. 2015. Od 1. 1. 2017 byly odvody zrušeny a byly nahrazeny daní z hazardních her, která do rozpočtu v roce 2017 přinesla 227 440 Kč. Ze zrušeného odvodu z loterií město inkasovalo v roce 2017 dobíhající část odvodu ve výši 76 556 Kč.

Posledními poplatky u daňových příjmů jsou správní poplatky. Tyto poplatky nejsou velkou položkou, protože za sledované období se pohybují průměrně okolo částky 500 000 Kč. Město Borovany vybírá tyto poplatky za veškeré služby, které se týkají matriky a za vydávání výpisů z katastru nemovitostí, obchodního rejstříku, rejstříku trestů, registrů řidičů a dalších.

3.2.2 Nedaňové příjmy města Borovany

Druhou největší položkou příjmů jsou příjmy nedaňové. Tyto příjmy tvoří průměrně 22 % celkových příjmů, viz graf č. 2. V následujícím grafu č. 4 je vyobrazeno plnění rozpočtů po úpravě pro nedaňové příjmy.

Graf č. 4: Plnění rozpočtů po úpravě pro nedaňové příjmy ve městě Borovany za roky 2013-2017 (v Kč)

Zdroj: vlastní zpracování podle závěrečných účtů města Borovany za roky 2013-2017, 2019

Na grafu č. 4 je vidět, že ani jeden z upravených rozpočtů nebyl zcela naplněn podle představ. Nejlépe byly nedaňové příjmy naplánovány na rok 2014, kdy se skutečný rozpočet lišil od upraveného pouze o 56 280 Kč. Naopak nejvíce odlišný byl skutečný rozpočet v roce 2016, a to o 1 251 750 Kč.

Členěním nedaňových příjmů se stejně jako u daňových příjmů, zabývá vyhláška MF ČR 323/2002 Sb. Tabulka č. 12 zobrazuje členění dle dané vyhlášky.

Tabulka č. 12: Nedaňové příjmy města Borovany za roky 2013-2017 (v Kč)

Rok	Nedaňové příjmy				
	Příjmy z vlastní činnosti a odvody přebytků organizací s přímým vztahem	Přijaté sankční platby a vratky transferů	Příjmy z prodeje nekapitálového majetku a ostatní nedaňové příjmy	Přijaté splátky půjčených prostředků	Celkové nedaňové příjmy
2013	15 128 284	652 865	745 192	230 278	16 756 619
2014	17 759 872	346 181	955 324	169 475	19 230 852
2015	18 628 664	69 498	523 021	1 860 462	21 081 645
2016	17 614 524	136 429	391 212	258 931	18 401 096
2017	19 112 933	234 383	507 868	243 335	20 098 519

Zdroj: vlastní zpracování podle závěrečných účtů města Borovany za roky 2013-2017, 2019

Na tabulce č. 12 je viditelné, že nedaňové příjmy byly v letech 2013-2015 rostoucí. Jediný pokles byl zaznamenán v roce 2016, kdy tyto příjmy klesly o 2 680 549 Kč. Největší podíl na tomto poklesu měly příjmy z vlastní činnosti, které byly v porovnání s rokem 2015 nižší o 1 014 140 Kč a mimořádná splátka od místní neziskové organizace ve výši 1 412 200 Kč. V roce 2017 nedaňové příjmy opět narostly.

Největší položkou u nedaňových příjmů jsou příjmy z vlastní činnosti a odvody přebytků organizací s přímým vztahem, které se zde podílí 95 %. Tyto příjmy tvoří převážně příjmy z pronájmu majetku, příjmy z vlastní činnosti a výnosy z finančního majetku. Příjmy z pronájmu majetku ve sledovaném období rostly a v roce 2017 se vyšplhaly až na 9 641 274 Kč. Dalším velkým příjmem pro město je příjem z vlastní činnosti, který v průměru činí 8 000 000 Kč. Do výnosů z finančního majetku spadá příjem z podílů na zisku a dividend. Tento příjem město získává jako jeden z akcionářů u firmy Růžov, a. s., a to průměrně 1 000 000 Kč ročně.

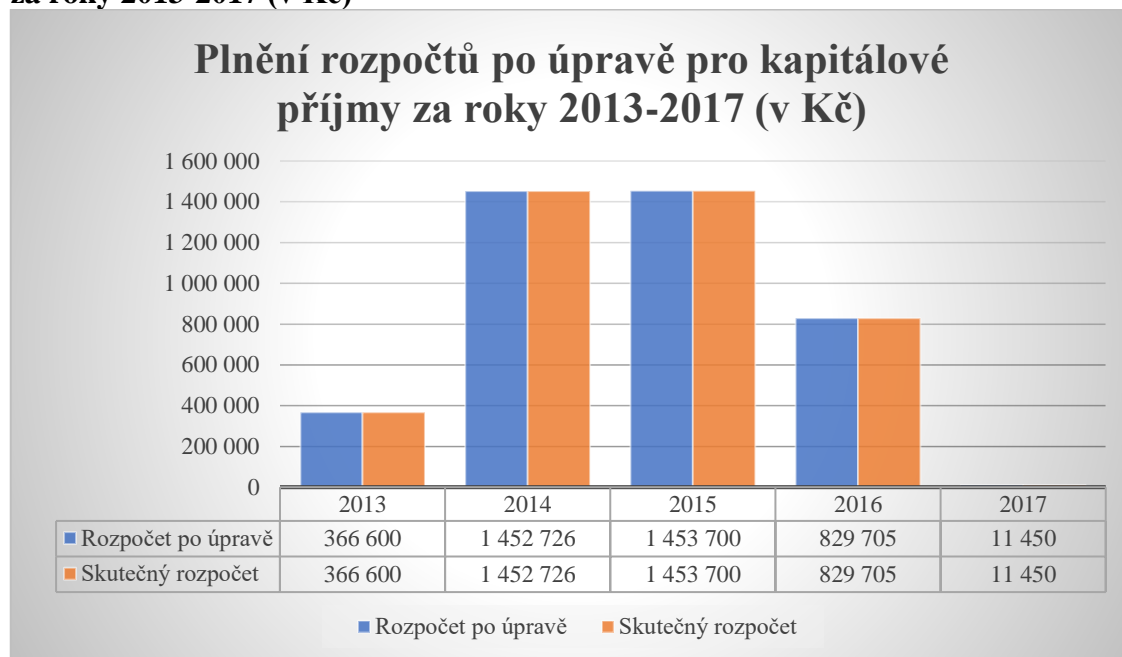
U města Borovany se dále objevují přijaté sankční platby a vratky transferů, které svou velikostí celkový příjem moc neovlivňují. Největší částka byla zaznamenána v roce 2013, kdy město přijalo sankční platby a vratky ve výši 652 865 Kč.

Dalším menším příjmem jsou příjmy z prodeje nekapitálového majetku a ostatní nedaňové příjmy. Ty se na nedaňových příjmech podílí pouze 2 %. Podobně jsou na tom přijaté splátky půjčených prostředků, které převážně tvoří splátky za půjčky obyvatelům města na vylepšení jejich bydlení (výměna oken, střešní krytiny, oprava fasád atd.). Výjimkou byl rok 2015, kdy město přijalo splátku od místní neziskové organizace za půjčku na modernizaci, která byla 1 412 200 Kč.

3.2.3 Kapitálové příjmy města Borovany

Nejmenší položkou celkových příjmů jsou kapitálové příjmy. Graf č. 2 ukazuje, že podíl kapitálových příjmů ve sledovaném období nikdy nepřekročil 2 %. Na grafu č. 5 je vyobrazeno plnění rozpočtů po úpravě pro kapitálové příjmy.

Graf č. 5: Plnění rozpočtů po úpravě pro kapitálové příjmy ve městě Borovany za roky 2013-2017 (v Kč)

Zdroj: vlastní zpracování podle závěrečných účtů města Borovany za roky 2013-2017, 2019

Z grafu č. 5 je možné vyčíst, že každý rok byl rozpočet po úpravě naplněn. Výjimkou je rok 2015, když do shody chybělo pouhých 40 Kč.

Jednotlivé kapitálové příjmy, které se vyskytly u města Borovany za sledované období jsou zachyceny v tabulce č. 13.

Tabulka č. 13: Kapitálové příjmy města Borovany za roky 2013-2017 (v Kč)

Rok	Kapitálové příjmy		
	Příjmy z prodeje pozemků	Příjmy z ostatního hmotného dlouhodobého majetku	Celkové kapitálové příjmy
2013	360 600	6 000	366 600
2014	1 452 726	-	1 452 726
2015	1 450 700	3 000	1 453 700
2016	829 705	-	829 705
2017	11 450	-	11 450

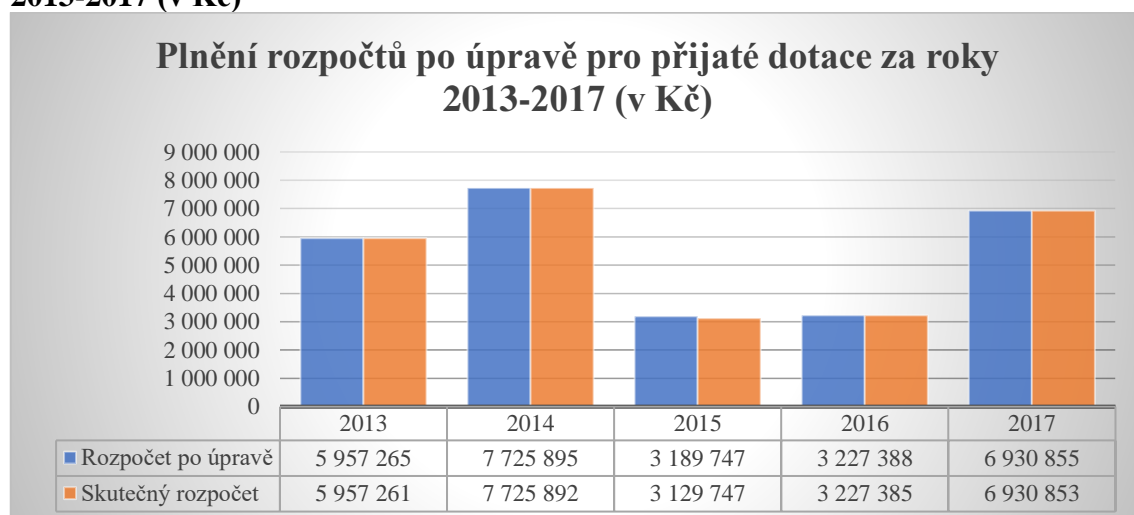
Zdroj: vlastní zpracování podle závěrečných účtů města Borovany za roky 2013-2017, 2019

Kapitálové příjmy jsou ve městě Borovany velice rozdílné, z důvodu jejich neopakovatelnosti, což vyobrazuje tabulka č. 13. Většinu těchto příjmů tvoří příjmy z prodeje stavebních pozemků, které byly nejvyšší v letech 2014 a 2015. Důvodem jejich výše byl prodej pozemků na okraji města, které byly dále soukromými osobami přeměňovány na pozemky pro výstavbu nových rodinných domů. V roce 2013 a 2015 se objevil i prodej ostatního DHM, který celkem tvořil 9 000 Kč.

3.2.4 Přijaté dotace města Borovany

Poslední třídou, která spadá do celkových příjmů, je třída 4 obsahující přijaté dotace. Ve městě Borovany se na celkových příjmech přijaté dotace podílí průměrně 6 %, viz graf č. 2. Jak skutečný rozpočet plní rozpočet po úpravě, je vyobrazeno na grafu č. 6.

Graf č. 6: Plnění rozpočtů po úpravě pro přijaté dotace ve městě Borovany za roky 2013-2017 (v Kč)

Zdroj: vlastní zpracování podle závěrečných účtů města Borovany za roky 2013-2017, 2019

Jak je vidět na grafu č. 6, tak skutečný rozpočet nesplnil rozpočet po úpravě v každém roce pouze o pár korun. Z toho vyplývá, že město získalo vždy dotace, se kterými na daný rok počítalo.

Přijaté dotace se dále dělí na investiční přijaté transfery (IPT) a neinvestiční přijaté transfery (NPT). Jejich výše a další členění je uvedeno v tabulce č. 14.

Tabulka č. 14: Přijaté dotace města Borovany za roky 2013-2017 (v Kč)

Rok	Přijaté dotace					
	IPT od veřejných rozpočtů ústřední úrovně	IPT od veřejných rozpočtů územní úrovně	NPT od veřejných rozpočtů ústřední úrovně	NPT od veřejných rozpočtů územní úrovně	NPT ze zahraničí	Celkové přijaté dotace
2013	777 956	-	4 433 151	746 154	-	5 957 261
2014	483 951	3 469 231	2 933 902	665 315	173 493	7 725 892
2015	-	190 000	2 427 170	512 577	-	3 129 747
2016	-	437 299	2 270 548	519 538	-	3 227 385
2017	2 377 000	583 790	3 538 485	431 578	-	6 930 853

Zdroj: vlastní zpracování podle závěrečných účtů města Borovany za roky 2013-2017, 2019

Tabulka č. 14 ukazuje, že největší podíl přijatých dotací v letech 2013, 2015 a 2016 obsahují neinvestiční transfery. V roce 2014 a 2017 se na přijatých dotacích podílí jak investiční, tak neinvestiční transfery.

V roce 2014 město Borovany přijalo nejvíce dotací. Město obdrželo dotace z vyúčtování výstavby přírodního koupaliště ve výši 3 469 251 Kč. Dále město získalo dotaci z evropských fondů na volby do evropského parlamentu konané v tomto roce a dotaci na působnost státní správy v celkové výši 3 772 710 Kč.

Následující roky 2015 a 2016 město nezískalo zvlášť výrazné dotace. V obou rocích obdrželo dotace na působnost státní správy, příspěvek ze státního zemědělského intervenčního fondu a krajské granty v průměrné výši 3 175 000 Kč.

V posledním roce sledovaného období město získalo dotaci ze státního rozpočtu na obnovu rybníků v osadách Vrcov a Dvorec, dále na hasičské auto. V souhrnu tyto dotace činily celkem 2 377 000 Kč. Jako další v tomto roce získalo dotaci 1 100 000 Kč pro mateřskou a základní školu na vzdělání, 176 000 Kč na volby do parlamentu a 2 200 000 Kč na vykonávání státní správy.

3.3 Výdaje města Borovany

Tak jako jsou do tříd podle rozpočtové skladby rozděleny příjmy, stejně tomu tak je i u výdajů. Výdajům náleží třída 5 a třída 6. Do třídy 5 řadíme výdaje běžné a do třídy

6 výdaje kapitálové. Toto rozdělení je vyobrazeno v tabulce č. 15, která obsahuje i výši těchto výdajů v letech 2013-2017.

Tabulka č. 15: Výdaje města Borovany za roky 2013-2017 (v Kč)

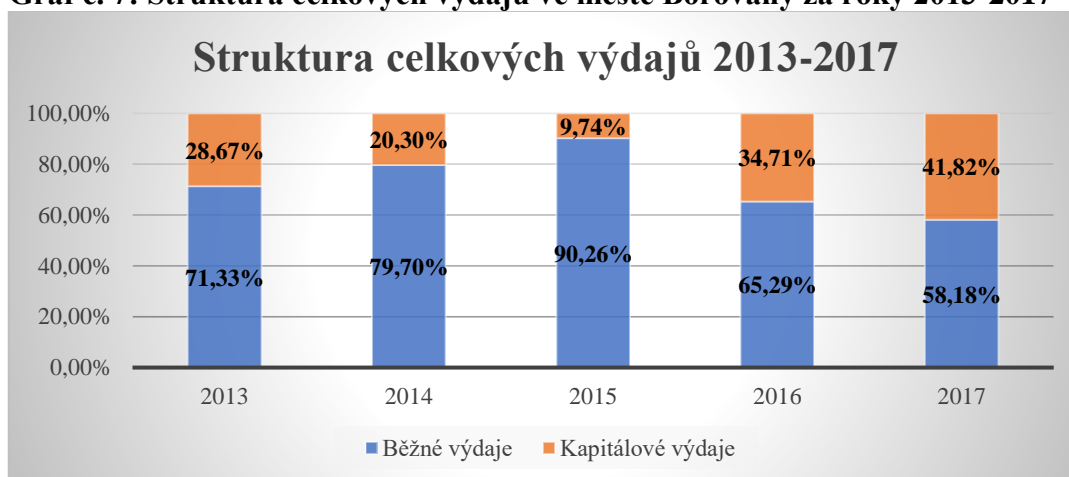
Rok	Výdaje		
	Běžné výdaje	Kapitálové výdaje	Celkové výdaje
2013	50 750 572	20 393 604	71 144 176
2014	47 948 057	12 210 332	60 158 389
2015	47 329 527	5 107 275	52 436 802
2016	47 552 950	25 283 114	72 836 064
2017	53 219 878	38 250 848	91 470 726

Zdroj: vlastní zpracování podle závěrečných účtů města Borovany za roky 2013-2017, 2019

Tabulka č. 15 ukazuje, že výdaje města Borovany od roku 2013 do roku 2015 klesly o 18 707 375 Kč. Velký vliv na poklesu měl velký úpadek kapitálových výdajů. Zlom přišel v roce 2016, kdy kapitálové výdaje začaly razantně narůstat a v roce 2017 se tak stalo i u běžných výdajů. Mezi roky 2015 a 2017 tak byly výdaje vyšší o 39 033 926 Kč.

To jak se běžné a kapitálové výdaje podílí na celkových výdajích je zobrazeno ve grafu č. 7.

Graf č. 7: Struktura celkových výdajů ve městě Borovany za roky 2013-2017

Zdroj: vlastní zpracování podle závěrečných účtů města Borovany za roky 2013-2017, 2019

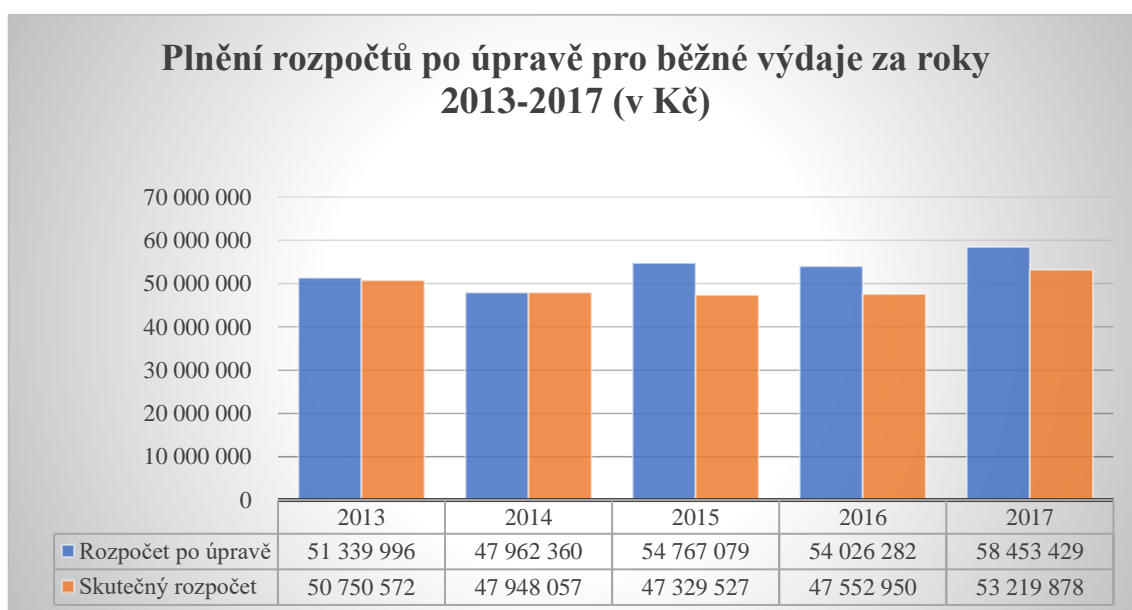
Z grafu č. 7 je poznatelná každoroční převaha běžných výdajů. Největší převahu měly výdaje běžné v roce 2015, kdy tvořily 90,26 % celkových výdajů. Naopak nejvíce

vyrovnané byly celkové výdaje v roce 2017, když běžné výdaje měly podíl pouze 58,18 % a kapitálové výdaje 41,82 %.

3.3.1 Běžné výdaje města Borovany

Běžné výdaje jsou největší částí celkových výdajů, což vyplývá z grafu č. 7. Jsou to výdaje, které se ve velké většině každý rok opakují. Následující graf č. 8 ukazuje, jaký je rozdíl mezi rozpočtem po úpravě a skutečným rozpočtem.

Graf č. 8: Plnění rozpočtů po úpravě pro běžné výdaje ve městě Borovany za roky 2013-2017 (v Kč)

Zdroj: vlastní zpracování podle závěrečných účtů města Borovany za roky 2013-2017, 2019

Na grafu č. 8 je viditelné, že město Borovany každý rok počítalo s většími běžnými výdaji, ale skutečnost byla jiná a běžné výdaje byly nižší, než město předpokládalo. Nejvíce rozdílné byly roky 2015, 2016 a 2017 z důvodu nižších částek za opravy a spotřeby tepla v bytovém hospodářství, neprovedené úpravy zeleně v osadách.

Běžné výdaje se dělí na podskupiny neinvestiční transfery obyvatelstvu, soukromoprávním subjektům (SS) a veřejnoprávním subjektům (VS). Dále se zde objevují platy, neinvestiční nákupy a půjčené prostředky. Všechny tyto podskupiny jsou uvedeny v tabulce č. 16. Tabulka také zobrazuje výše jednotlivých podskupin běžných výdajů.

Tabulka č. 16: Běžné výdaje města Borovany za roky 2013-2017 (v Kč)

Rok	Běžné výdaje						
	Platy a související výdaje	Neinvestiční nákupy a související výdaje	Neinvestiční transfery SS	Neinvestiční transfery VS	Neinvestiční transfery obyvatelstvu	Neinvestiční půjčené prostředky	Celkové běžné výdaje
2013	11 487 794	27 783 928	1 113 945	9 862 955	106 200	395 750	50 750 572
2014	12 870 307	25 626 242	1 299 545	6 244 857	105 906	1 801 200	47 948 057
2015	13 371 430	22 259 397	1 343 425	9 540 380	406 482	368 413	47 329 527
2016	13 737 656	22 285 542	1 245 907	9 734 534	383 918	160 000	47 552 950
2017	14 334 760	26 541 647	1 357 037	10 532 973	423 461	30 000	53 219 878

Zdroj: vlastní zpracování podle závěrečných účtů města Borovany za roky 2013-2017, 2019

Běžné výdaje byly podle tabulky č. 16 stabilní pouze v letech 2014-2016. Ve zbylých letech 2013 a 2017 byly znatelně vyšší, přibližně o 3 150 572 Kč v roce 2013 a v roce 2017 o 5 619 000 Kč. Na obou navýšeních se podílely vysoké neinvestiční nákupy a neinvestiční transfery VS. Dále se v roce 2015 a 2016 objevily ostatní neinvestiční výdaje, které tvořily v souhrnu částku 45 393 Kč (tento údaj není zahrnut v tabulce č. 16).

Více jak polovinu běžných výdajů tvoří neinvestiční nákupy, které zahrnují nákupy služeb, energií a materiálu. Dále také výdaje na opravy a údržbu, které město ve velké většině využívá na opravy místních památek. Právě tyto výdaje zapříčinily nárůst v letech 2013 a 2017.

Dále se přibližně 26 % podílí platy zaměstnancům a s nimi spojené výdaje. Ty jsou každoročně rostoucí vzhledem k růstu průměrné mzdy. S těmito výdaji jsou také spojené ostatní platby za provedené práce, které obsahují odměny členům zastupitelstva a jiné odměny za práci.

Neinvestiční transfery VS tvoří z velké části příspěvky mateřské, základní a základní umělecké škole. Výrazný výkyv byly zaznamenány v letech 2013 a 2017. Důvodem byly příspěvky na rekonstrukce budov mateřské a základní umělecké školy. Součástí jsou také platby daní a poplatků do státního rozpočtu.

Neinvestiční transfery SS byly po celou dobu sledovaného období stabilním výdajem a vždy se pohybovaly okolo 1 300 000 Kč. Tyto transfery ve velké většině putují

do rozpočtu místních spolků, jako je TJ Calofrig Borovany nebo sbory dobrovolných hasičů v daném městě a jejich osadách.

Zbytek výdajů obsažených v tabulce č. 16 se méně podílí na běžných výdajích. Spadají sem půjčky, dary a ostatní náhrady placené obyvatelstvu. Jediným vysokým výdajem byla půjčka neziskové organizaci v roce 2014 ve výši 1 412 200 Kč.

3.3.2 Kapitálové výdaje města Borovany

Kapitálové výdaje jsou výdaje jednorázové a slouží např. k nákupu nebo výstavbě nemovitostí a pořízení dlouhodobého finančního majetku. Plnění upraveného rozpočtu je zobrazeno v grafu č. 9.

Graf č. 9: Plnění rozpočtů po úpravě pro kapitálové výdaje ve městě Borovany za roky 2013-2017 (v Kč)

Zdroj: vlastní zpracování podle závěrečných účtů města Borovany za roky 2013-2017, 2019

Graf č. 9 ukazuje, že město v letech 2013, 2014, a 2017 upravený rozpočet plnilo s menšími odchylkami. Větší rozdíly byly v roce 2015 a 2016, kdy se skutečný rozpočet lišil od upraveného rozpočtu v průměru o 1 600 000 Kč. Důvodem byly neprovedené investice, které byly v jednotlivých letech naplánovány nebo byly nahrazeny nižšími investicemi.

Kapitálové výdaje spadají do třídy 6 a jsou rozděleny na investiční nákupy a související výdaje, investiční transfery a investiční půjčené prostředky. Toto členění zahrnuje tabulka č.17.

Tabulka č. 17: Kapitálové výdaje města Borovany za roky 2013-2017 (v Kč)

Rok	Kapitálové výdaje			
	Investiční nákupy a související výdaje	Investiční transfery	Investiční půjčené prostředky	Celkové kapitálové výdaje
2013	20 378 104	15 500	-	20 393 604
2014	12 185 332	25 000	-	12 210 332
2015	5 063 275	44 000	-	5 107 275
2016	25 162 614	120 500	-	25 283 114
2017	38 040 848	80 000	130 000	38 250 848

Zdroj: vlastní zpracování podle závěrečných účtů města Borovany za roky 2013-2017, 2019

Tabulka č. 17 ukazuje, že od roku 2013 do roku 2015 byly kapitálové výdaje klesající, naopak za rok 2016 a 2017 byly rostoucí a v posledním zmiňovaném roce činily kapitálové výdaj 38 250 848 Kč.

Většinový podíl na kapitálových výdajích mají investiční nákupy a s nimi související výdaje. Město Borovany v roce 2013 mělo vysoké kapitálové výdaje hlavně kvůli výstavbě nového přírodního koupaliště, výstavbě nové kuželny a krytého hlediště v zámecké zahradě. Největšími investicemi za rok 2014 byly investice na opravu lednice a skleníku v základní škole a výtlak surové vody. Dále město pořídilo techniku na úklid chodníků a stok, hasičské vozidlo a tribunu na fotbalové hřiště.

Nejnižší kapitálové výdaje mělo město v roce 2015, a to 5 107 275 Kč. V tento rok byly výdaje použity na nové vybavení kuchyně v mateřské a základní škole a nákup těžké zahradní techniky pro technické služby města.

V roce 2016 začaly kapitálové výdaje narůstat. Velký podíl na tom měla investice do nákupu nemovitosti, kterou má město v plánu zrekonstruovat a pronajímat. Další velkou položkou bylo pořízení dětského dopravního hřiště v základní škole a rekonstrukce pohostinství v osadě Vrcov.

Rok 2017 byl z hlediska kapitálových výdajů vydatný. Město v tomto roce investovalo nejvíce za sledované období. Investice směřovaly hlavně do oprav historických budov, a to ve výši 13 200 000 Kč. Dále město zainvestovalo výměnu oken

v základní škole a pořídilo hasičský automobil osadnímu sboru dobrovolných hasičů v Hluboké u Borovan.

3.4 Saldo rozpočtu a financování města Borovany

Saldo rozpočtu ukazuje rozdíl mezi celkovými příjmy a výdaji. Rozpočet může být v přebytku ($P > V$), v rovnováze ($P = V$), anebo ve schodku ($P < V$). Vývoj salda rozpočtu města Borovany je vyobrazen v tabulce č. 18.

Tabulka č. 18: Saldo rozpočtu města Borovany za roky 2013-2017 (v Kč)

Rok	Saldo		
	Příjmy	Výdaje	Saldo rozpočtu
2013	75 105 694	71 144 176	3 961 518
2014	85 219 078	60 158 389	25 060 689
2015	86 213 821	52 436 801	33 777 020
2016	85 341 648	72 836 065	12 505 583
2017	92 932 260	91 470 727	1 461 533

Zdroj: vlastní zpracování podle závěrečných účtů města Borovany za roky 2013-2017, 2019

I když město Borovany ve většině případů sestavuje na začátku roku schodkový rozpočet, tak mělo město každý rok přebytkový rozpočet, což je viditelné v tabulce č. 18. Nejvyšší přebytek vznikl v roce 2015, kdy rozdíl mezi příjmy a výdaji byl 33 777 020 Kč. Velké výkyvy jsou zapříčiněny neprovedenými kapitálovými výdaji, které mělo město v daných letech v plánu. Veškeré přebytky, které město má, jsou buď použity na financování budoucích schodků rozpočtu nebo jsou ukládány do rezerv. Tyto rezervy vzhledem k přebytkovým rozpočtům každý rok rostly. K 31. 12. 2017 mělo město finanční rezervu ve výši 34 200 000 Kč na bankovních účtech, 50 900 000 Kč na podílových fondech České pojišťovny a 20 500 000 Kč na termínovaném vkladu, tudíž mělo k dispozici 105 600 000 Kč volných finančních prostředků.

4 Analýza hospodaření městysu Ledenice

Kapitola č. 4 se bude zabírat představením městysu Ledenice. Dále bude proveden stejný postup analýzy finančního hospodaření jako u kapitoly č. 3. Data, která jsou uvedena v grafech a tabulkách, jsou pořízena ze závěrečných účtů městysu Ledenice v letech 2013 až 2017.

4.1 Představení městysu Ledenice

Městys Ledenice svou polohou spadá do Jihočeského kraje a leží 12 kilometrů od Českých Budějovic, které pro městys slouží jako úřad s rozšířenou působností. Nadmořská výška Ledenic je 515 m nad mořem a jejich katastrální území se rozléhá na 3 455 ha. Městys Ledenice má celkem 5 částí, kterými jsou Ohrazení, Ohrazeníčko, Růžov, Zaliny a Zborov. (Ledenice, 2019)

Z historie se o Ledenicích poprvé dozvídáme v roce 1278, kdy vlastníky byl rod Vítkovců až do 15. století, než se staly součástí třeboňského panství. V roce 1563 bylo Ledenicím uděleno právo vařit pivo, které jim vydrželo do bitvy na Bílé hoře. Roku 1850 se Ledenice stávají samostatnou obcí. 20. století bylo pro Ledenice stoletím mnoha významných událostí, kdy se několikrát staly centrem truhlářství a nábytkářství. Významným rokem byl pro Ledenice rok 2007, kdy jim byl navrácen statut městyse. (Ledenice, 2019)

Zaměstnání občané Ledenic vyhledávají spíše v okolí než v místě jejich bydliště. Velké firmy, které nabízejí velké množství pozic, se vyskytují v nedalekých Borovanech. Zbytek občanů se drží historického řemesla a podniká v oboru truhlářství a nábytkářství.

Z hlediska dopravy je využívána pouze doprava autobusová a automobilová. Nachází se zde hlavní tah na město České Budějovice a Třeboň.

V Ledenicích se nachází základní, základní umělecká a mateřská škola. Součástí je i místní pošta, sportovní areál a nově zrekonstruovaný depozitář ve správě Jihočeského muzea. Dále v okolí nalezneme několik rybníků, kamenný pranýř a kostel sv. Vavřince.

4.1.1 Vývoj obyvatelstva v Ledenicích

V níže vyobrazeném grafu č. 10 je znázorněno, jak postupoval vývoj obyvatelstva v městysu Ledenice v letech 2013 až 2017.

Graf č. 10: Vývoj počtu obyvatel v Ledenicích

Zdroj: Vlastní zpracování dle ČSÚ(b) 2013-2017, 2019

Graf č. 10 nám vyobrazuje, že počet obyvatel v městysu Ledenice byl mezi roky 2013 a 2014 klesající. Následující roky vykazují nárůst a od roku 2015 zde přibýlo přibližně 80 občanů. Rozložení pohlaví je v Ledenicích zcela rovnoměrné. K 31. 12. 2017 městys Ledenice evidoval 1 013 mužů nad 15 let, 214 mužů do 15 let, 1031 žen nad 15 let a 205 žen do 15 let.

Nárůst obyvatel zde odůvodňují blízkostí u krajského města České Budějovice, a hlavně kvůli cenám stavebních pozemků, které jsou zde ve srovnání s okrajem města České Budějovice nesrovnatelné.

4.1.2 Organizační struktura městyse Ledenice

Městys Ledenice spravuje zastupitelstvo, které v rámci zákona č. 128/2000 Sb., § 68 má 15 členů. Zastupitelstvo založilo podle zákona finanční a kontrolní výbor, které mají po 5 členech.

Zastupitelstvu v Ledenicích podléhá rada města, která je výkonným orgánem a má 5 členů. Mezi členy patří i starosta městyse Ledenice Jiří Beneda, který je odpovědný zastupitelstvu a místostarosta Ing. Michal Vazač, který starostu zastupuje v jeho nepřítomnosti.

Příspěvkové organizace provozovány městysem Ledenice jsou:

- Mateřská škola Ledenice

- Základní škola Ledenice
- Základní umělecká škola Ledenice.

4.2 Příjmy městysu Ledenice

Podrobné rozdělení příjmů do tříd je uvedeno v tabulce č. 19. Dále tato tabulka obsahuje vývoj těchto jednotlivých příjmů v letech 2013 až 2017.

Tabulka č. 19: Příjmy městysu Ledenice za roky 2013-2017 (v Kč)

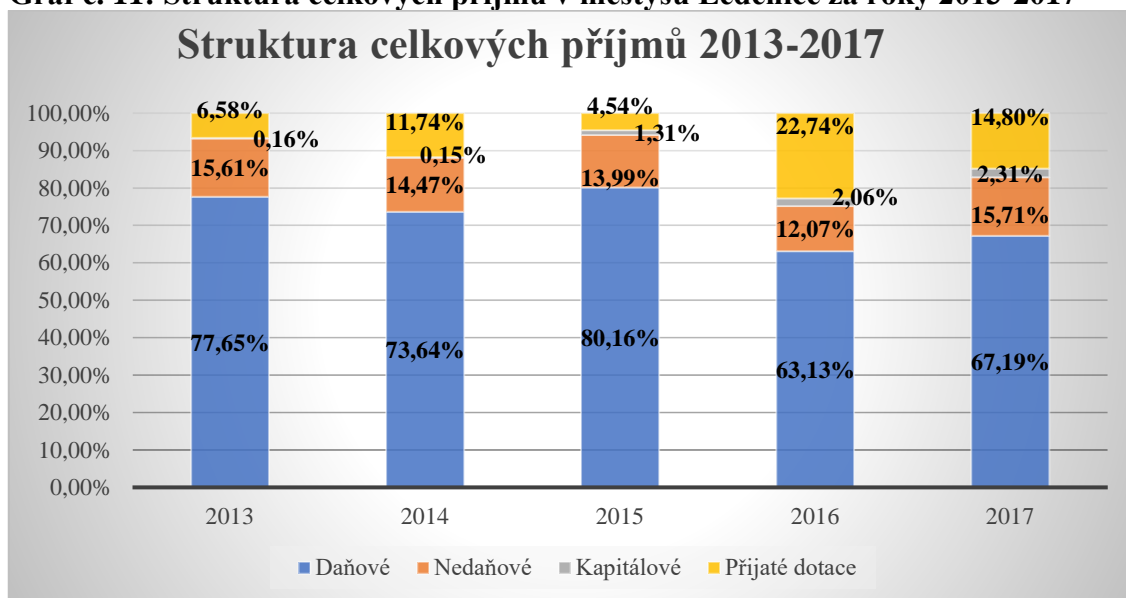
Rok	Příjmy				
	Daňové	Nedaňové	Kapitálové	Přijaté dotace	Celkové příjmy
2013	31 743 804	6 382 824	65 894	2 690 206	40 882 728
2014	35 857 292	7 043 846	75 050	5 716 313	48 692 501
2015	36 989 100	6 455 023	602 860	2 094 820	46 141 803
2016	37 502 874	7 167 150	1 221 210	13 510 893	59 402 127
2017	40 868 523	9 554 714	1 402 526	9 000 655	60 826 418

Zdroj: vlastní zpracování podle závěrečných účtů městysu Ledenice za roky 2013-2017, 2019

Tabulka č. 19 ukazuje, že příjmy městysu Ledenice, byly za sledované období značně kolísavé. V roce 2014 příjmy narostly o 7 809 773 Kč oproti roku 2013. Na tomto navýšení se nejvíce podílely příjmy daňové a přijaté dotace. Rok 2015 zaznamenal pokles příjmů, příčinou byly přijaté dotace. Ty byly oproti roku 2014 nižší o 3 621 493 Kč. Od roku 2016 do roku 2017 byly celkové příjmy rostoucí. V roce 2016 se na razantním nárůstu nejvíce podílely přijaté dotace, které městy Ledenice obdržel ve výši 13 510 893 Kč. Následující rok se o nárůst postaraly všechny třídy spadající do příjmů, s výjimkou přijatých dotací, které v tento rok zaznamenaly pokles.

Jak se jednotlivé příjmy podílely na příjmech celkových, je zaznamenáno na grafu č. 11.

Graf č. 11: Struktura celkových příjmů v městysu Ledenice za roky 2013-2017

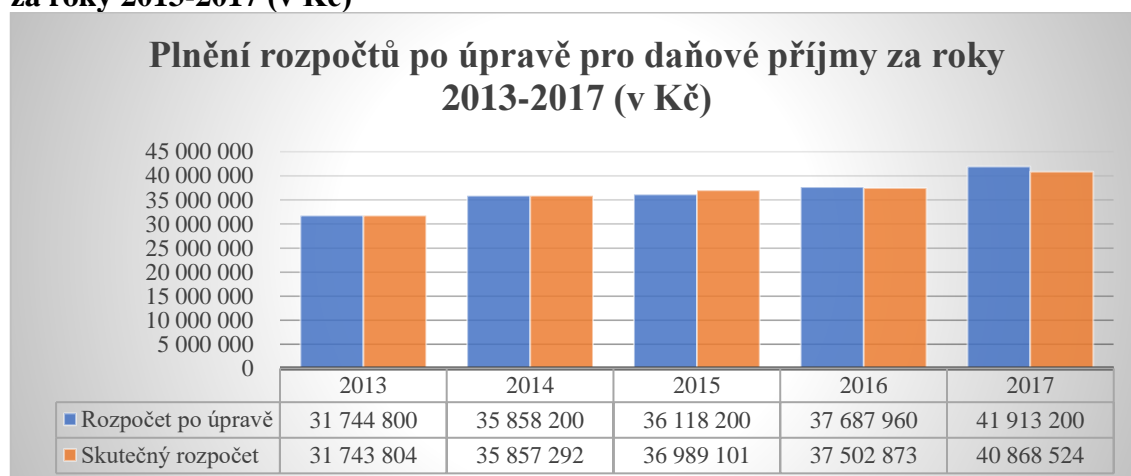
Zdroj: vlastní zpracování podle závěrečných účtů městysu Ledenice za roky 2013-2017, 2019

Největší podíl na celkových příjmech mají daňové příjmy, které se v průměru podílí 72 %, což je vidět na grafu č. 11. Další část pokrývají nedaňové příjmy, které v průměru tvoří 14 % celkových příjmů. Velmi nestabilní jsou přijaté dotace, ty se každý rok podílejí různým procentuálním podílem. V roce 2016 byly dokonce vyšší než nedaňové příjmy. Poslední položkou jsou příjmy kapitálové, které každoročně narůstaly a v roce 2017 měly podíl 2,31 %.

4.2.1 Daňové příjmy městysu Ledenice

Tak jako u většiny rozpočtů se u městysu Ledenice nejvíce na celkových příjmech podílejí daňové příjmy. Pro městys je tento příjem každoroční, ale jak již výše uvedeno, tak i neovlivnitelný. Graf. č. 12 ukazuje, jak skutečný rozpočet daňových příjmů městysu Ledenice odpovídá rozpočtu po úpravě.

Graf č. 12: Plnění rozpočtů po úpravě pro daňové příjmy v městysu Ledenice za roky 2013-2017 (v Kč)

Zdroj: vlastní zpracování podle závěrečných účtů městysu Ledenice za roky 2013-2017, 2019

Na grafu č. 12 je viditelná shoda rozpočtu skutečného a rozpočtu po úpravě. Rok 2015 byl z hlediska daňových příjmů lehce podhodnocen, protože skutečný rozpočet převyšoval ten po úpravě o 870 901 Kč z důvodu vyšší celkové částky vybrané za všechny poplatky. Největší rozdíl za sledované období byl v roce 2017, protože do naplnění rozpočtu po úpravě chyběl 1 044 676 Kč. Důvodem byl příjem za prodej pozemků, který byl nižší, než městys plánoval.

Členění daňových příjmů a jejich vývoj je zahrnut v tabulce č. 20.

Tabulka č. 20: Daňové příjmy městysu Ledenice za roky 2013-2017 (v Kč)

Rok	Daňové příjmy				
	Daně z příjmů, zisku a kapitálových výnosů	Daně ze zboží a služeb v tuzemsku	Daně a poplatky z vybraných činností a služeb	Majetkové daně	Celkové daňové příjmy
2013	10 839 063	10 669 642	8 372 290	1 862 809	31 743 804
2014	11 913 425	11 537 883	10 478 481	1 927 503	35 857 292
2015	12 151 729	11 568 799	11 254 431	2 014 142	36 989 101
2016	14 143 115	12 221 713	9 118 633	2 019 412	37 502 873
2017	15 926 478	14 058 857	8 860 741	2 022 448	40 868 524

Zdroj: vlastní zpracování podle závěrečných účtů městysu Ledenice za roky 2013-2017, 2019

Tabulka č. 20 ukazuje, že rozložení daňových příjmů je poněkud rovnoměrné, kromě majetkových daní, které tvoří nejmenší položku. První dvě podskupiny byly po celou dobu sledovaného období rostoucí. Jinak tomu bylo u daní a poplatků za vybrané činnosti a služby. Tato podskupina byla od roku 2013 do roku 2015 rostoucí a za roky 2016 a 2017 klesala. Důvodem byla snižující se celkově vybraná částka za uložení odpadu. Majetkové daně měly po celou dobu mírný nárůst a v průměru tato daň tvořila příjem ve výši 2 000 000 Kč.

Dále tato podskupina bude rozdělena na daně sdílené, u kterých je jejich výše neovlivnitelná a procentuálně předem daná a svěřené daně, které městysu případnou v plné výši.

Sdílené daně obsahuje daň z příjmů fyzických osob, daň z příjmů právnických osob (odváděné podnikateli) a daň z přidané hodnoty. Toto členění zobrazuje tabulka č. 21.

Tabulka č. 21: Sdílené daně městysu Ledenice za roky 2013-2017 (v Kč)

Rok	Sdílené daně					
	DPFO ze závislé činnosti	DPFO ze samost. výdělečné činnosti	DPFO z kapit. výnosů	DPPO	DPH	Sdílené daně celkem
2013	4 396 226	335 066	512 208	4 944 243	10 669 642	20 857 385
2014	4 875 841	135 869	591 770	5 639 434	11 537 883	22 780 797
2015	4 546 220	199 567	629 166	5 839 696	11 568 799	22 783 448
2016	5 556 763	289 536	645 560	6 671 996	12 221 713	25 385 568
2017	7 045 455	197 355	651 581	6 941 487	14 058 857	28 894 735

Zdroj: vlastní zpracování podle závěrečných účtů městysu Ledenice za roky 2013-2017, 2019

Tato část daňových příjmů byla po celou dobu sledovanosti rostoucí. Nejvíce se na tom zasloužily dvě novely zákona č. 243/2000 Sb., které v těchto letech proběhly. Největší položkou sdílených daní, podle tabulky č. 21, je daň z přidané hodnoty (DPH), která průměrně tvoří polovinu sdílených daní. DPH bylo v každém roce rostoucí, i přestože v roce 2015 začala platit 2. snížená sazba. Největší nárůst měla daň z přidané hodnoty v roce 2017, a to o 1 837 144 Kč.

Druhý největší podíl má DPFO, které je dále členěné do tří skupin. Nejvíce peněz u DPFO plyne z DPFO ze závislé činnosti, která s výjimkou roku 2015 byla rostoucí. Důvodem je každoroční navyšování průměrné mzdy. Dále do DPFO patří DPFO z kapitálových výnosů, které průměrně činí 600 000 Kč a DPFO ze samostatné výdělečné činnosti, která je nejnižší položkou sdílených daní.

Poslední položkou je DPPO, která se na sdílených daních podílí průměrně 25 %. DPPO byla každý rok rostoucí a v roce 2017 se vyšplhala až na 6 941 487 Kč.

Do **svěřených daní** patří daň z nemovitých věcí (daň z nemovitosti) a DPPO za obce. Obě dvě daně město získává v plné výši a jejich vývoj je znázorněn v tabulce č. 22.

Tabulka č. 22: Svěřené daně městysu Ledenice za roky 2013-2017 (v Kč)

Rok	Svěřené daně		
	DPPO za obce	Daň z nemovitých věcí	Svěřené daně celkem
2013	651 320	1 862 809	2 514 129
2014	670 510	1 927 503	2 598 013
2015	937 080	2 014 142	2 951 222
2016	979 260	2 019 412	2 998 672
2017	1 090 600	2 022 448	3 113 048

Zdroj: vlastní zpracování podle závěrečných účtů městysu Ledenice za roky 2013-2017, 2019

Viditelné na tabulce č. 22 je, že obě dvě položky svěřených daní byly po celou dobu rostoucí. Na růstu celkově vybrané částky za daň z nemovitých věcí má největší podíl navyšující se počet rodinných domů na okraji městysu. Svěřené daně se na daňových příjmech průměrně podílí 7 %.

Daně a poplatky z vybraných činností a služeb a jejich podrobnější rozdělení u městysu Ledenice je vyobrazeno v tabulkách č. 23-25.

Tabulka č. 23: Poplatky a odvody v oblasti životního prostředí v městysu Ledenice za roky 2013-2017 (v Kč)

Rok	Poplatky a odvody v oblasti životního prostředí				
	Odvody za odnětí půdy ze zemědělského půdního fondu	Poplatek za komunální odpad	Poplatek za odnětí pozemků plnění funkcí lesa	Poplatek za uložení odpadů	Celkem
2013	3 868	893 670	15 873	6 276 538	7 189 949
2014	3 252	888 362	15 872	8 437 869	9 345 355
2015	3 190	891 467	15 872	8 943 818	8 962 880
2016	11 835	-	7 997	6 448 935	6 468 767
2017	36 301	-	8 682	5 570 599	5 615 582

Zdroj: vlastní zpracování podle závěrečných účtů městysu Ledenice za roky 2013-2017, 2019

Z tabulky č. 23 je viditelné, že každoročním příjmem pro městy Ledenice byly všechny poplatky s výjimkou poplatku za komunální odpad, který od 1. 1. 2016 nabyl statutu místní poplatek, který bude dále znázorněn v tabulce č. 24.

Odvody za odnětí půdy ze zemědělského půdního fondu se od roku 2013 do roku 2015 pohybovaly průměrně okolo částky 3 500 Kč. Zlom přišel v roce 2016, kdy odvody začaly narůstat z důvodu většího přetváření pozemků na pozemky určené ke stavbám. Největší částka byly přijata v roce 2017 ve výši 36 301 Kč.

Jak již bylo zmíněno výše, poplatek za komunální odpad figuroval v této podskupině pouze v letech 2013 až 2015. Důvodem bylo vydání nové obecně závazné vyhlášky, která nabyla účinnosti k 1. 1. 2016, kterou byl tento poplatek přesunut do místních poplatků. Celkově vybraná částka za tento poplatek se pohybovala na průměrné částce 890 000 Kč.

Celková částka, která byla vybrána za poplatek za odnětí pozemků plnění funkce lesa, byla od roku 2013 do roku 2015 stabilní a držela se na 15 870 Kč. V roce 2016 a 2017 byla částka o polovinu nižší.

Největší podíl na těchto poplatcích mají poplatky za uložení odpadu. Tento poplatek plyne od firmy Růžov, a. s., která ukládá odpad na pozemcích městysu

Ledenice. Celkově vybraná částka z tohoto poplatku se odvíjí od počtu tun uloženého odpadu.

Tabulka č. 24: Místní poplatky z vybraných činností a služeb v městysu Ledence za roky 2013-2017 (v Kč)

Rok	Místní poplatky z vybraných činností a služeb					Celkem
	Poplatek za komunální odpad	Poplatek ze psů	Poplatek za užívání veřejného prostranství	Poplatek ze vstupného	Poplatek z bytovací kapacity	
2013	-	66 109	18 112	4 267	3 336	91 824
2014	-	64 505	16 319	4 475	4 980	90 279
2015	-	63 381	11 974	3 000	4 242	82 597
2016	896 043	59 394	18 523	2 400	8 254	984 614
2017	915 642	61 974	49 187	2 900	10 358	1 040 061

Zdroj: vlastní zpracování podle závěrečných účtů městysu Ledence za roky 2013-2017, 2019

Místní poplatky jsou u městysu Ledence nízké a do roku 2015 v úhrnu nepřesáhly částku vyšší než 100 000 Kč. Od roku 2016 se stal místním poplatkem i poplatek za komunální odpad, jehož celková vybraná částka za rok 2016 a 2017 tvoří většinu místních poplatků. Celková částka poplatků ze psů od roku 2013 do roku 2016 klesala, ale v roce 2017 začala narůstat. Ostatní poplatky v této podskupině netvoří velkou část, která by mohla závažně ovlivnit příjmy městysu.

Tabulka č. 25: Ostatní odvody z vybraných činností a služeb v městysu Ledenice za roky 2013-2017 (v Kč)

Rok	Ostatní odvody z vybraných činností a služeb		
	Odvod z loterií a podobných her kromě z výherních hracích přístrojů	Odvod z výherních hracích přístrojů	Celkem
2013	135 690	708 877	844 567
2014	87 615	662 173	749 788
2015	98 690	958 382	1 057 072
2016	125 199	1 208 903	1 334 102
2017	-	-	-

Zdroj: vlastní zpracování podle závěrečných účtů městysu Ledenice za roky 2013-2017, 2019

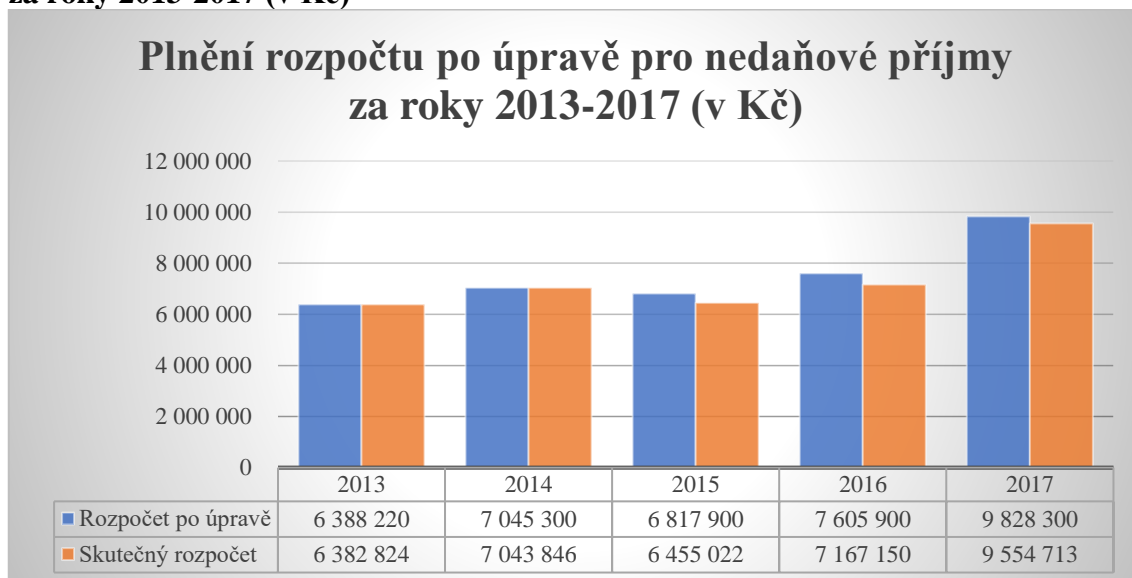
Z tabulky č. 25 je viditelné, že tyto poplatky měly v souhrnu rostoucí tendenci. Nejvíce příjmů zde plynulo z odvodů z výherních hracích přístrojů, který od roku 2014 narůstal díky nově zřízené herně s těmito přístroji. V roce 2017 městys navíc inkasoval dobíhající část odvodů z položek v tabulce č. 25, činící dohromady 367 821 Kč. Dále v roce 2017 městys přijal 224 908 Kč od Českého báňského úřadu za příjmy z dobývání nerostů a za geologické práce.

Dalšími poplatky u městysu Ledenice jsou poplatky správní, které za sledované období činily v průměru 277 000 Kč. Tento příjem plyne do rozpočtu z veškerých služeb, které městys provozuje v oblasti matriky.

4.2.2 Nedaňové příjmy městysu Ledenice

Nedaňové příjmy u městysu Ledenice tvoří druhou největší část celkových příjmů, s výjimkou v roce 2016, kdy byly až třetí největší položkou po daňových příjmech a přijatých dotacích, viz graf č. 11. Na grafu č. 13 je zobrazeno, jak moc se skutečný rozpočet lišil od rozpočtu po úpravě.

Graf č. 13: Plnění rozpočtů po úpravě pro nedaňové příjmy v městysu Ledenice za roky 2013-2017 (v Kč)

Zdroj: vlastní zpracování podle závěrečných účtů městysu Ledenice za roky 2013-2017, 2019

Z grafu č. 13 je viditelná vyrovnanost obou druhů rozpočtů. Rozdíly mezi nimi nejsou velké. Největší rozdíl byl zaznamenán v roce 2016, kdy do rovnosti mezi rozpočtem po úpravě a skutečným rozpočtem chybělo 438 750 Kč.

Podrobné členění nedaňových příjmů je zobrazeno v tabulce č. 26.

Tabulka č. 26: Nedaňové příjmy městysu Ledenice za roky 2013-2017 (v Kč)

Rok	Nedaňové příjmy				
	Příjmy z vlastní činnosti a odvody přebytků organizací s přímým vztahem	Přijaté sankční platby a vratky transferů	Příjmy z prodeje nekapitálového majetku a ostatní nedaňové příjmy	Přijaté splátky půjčených prostředků	Celkové nedaňové příjmy
2013	5 636 576	23 169	434 693	288 386	6 382 824
2014	5 760 401	532 200	497 077	254 168	7 043 846
2015	5 774 935	11 450	403 721	264 916	6 455 022
2016	6 348 474	2 200	605 763	210 713	7 167 150
2017	8 984 618	3 700	355 686	210 709	9 554 713

Zdroj: vlastní zpracování podle závěrečných účtů městysu Ledenice za roky 2013-2017, 2019

Tabulka č. 26 ukazuje, že nedaňové příjmy u městysu Ledenice byly po celou dobu sledování nestabilní. V roce 2014 byl oproti roku 2013 zaznamenán nárůst ve výši

661 022 Kč, ale v roce 2015 nedaňové příjmy poklesly o 588 824 Kč. V následujících letech nedaňové příjmy narostly a v roce 2017 byly nejvyšší za celé sledované období.

Většinu nedaňových příjmů tvoří příjmy z vlastní činnosti a odvody přebytků organizací s přímým vztahem. Nejvíce se na této položce podílí pronájem nemovitostí, které se v roce 2017 vyšplhaly až na 4 025 921 Kč. Dále příjmy z podílů zisku a dividend u firmy Růžov, a. s. a příjmy z poskytování služeb a výrobků. Razantní nárůst zaznamenala tato položka v roce 2017, kdy tomu přispěl vysoký příjem za poskytování služeb a prodej výrobků.

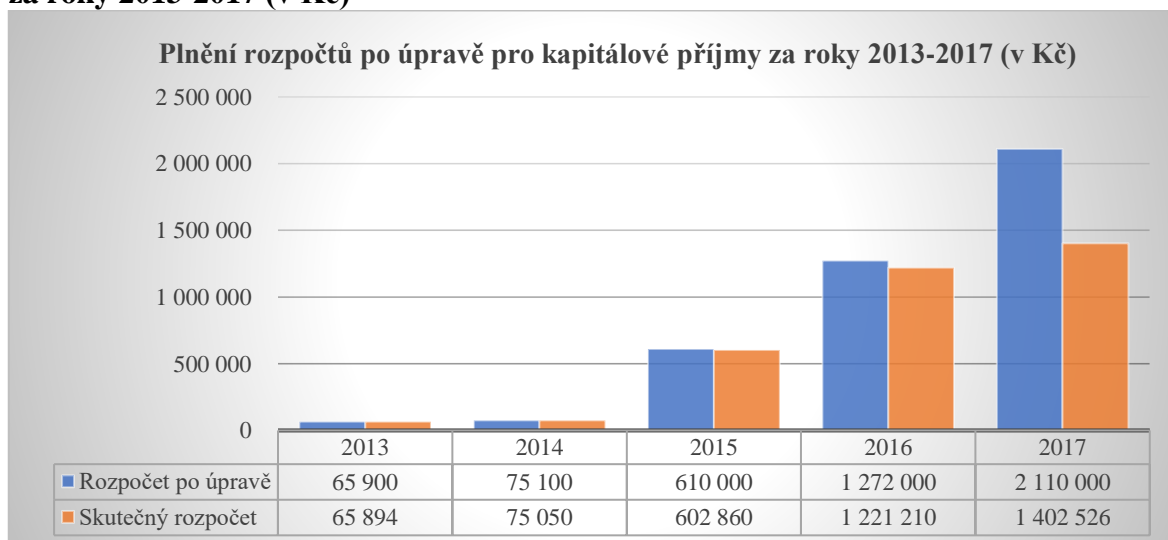
Dalším nedaňovým příjmem jsou přijaté sankční platby a vratky transferů. Ty se na celkové částce nedaňových příjmů nepodílí větší částkou než 30 000 Kč. Výjimkou byl rok 2014, kdy byl příjem 532 200 Kč, protože městys přijal vratku transferu od základní školy.

Zbývající dvě části nedaňových příjmů, příjmy z prodeje nekapitálového majetku a přijaté splátky půjčených prostředků, po celou dobu sledování nezaznamenaly žádný razantní výkyv a dohromady se na nedaňových příjmech podílí průměrně 9 %.

4.2.3 Kapitálové příjmy městysu Ledenice

Kapitálové příjmy jsou nejmenší položkou příjmů. Plnění rozpočtů po úpravě je vyobrazeno na grafu č. 14.

Graf č. 14: Plnění rozpočtů po úpravě pro kapitálové příjmy v městysu Ledenice za roky 2013-2017 (v Kč)

Zdroj: vlastní zpracování podle závěrečných účtů městysu Ledenice za roky 2013-2017, 2019

Na grafu č. 14 je viditelné, že rozpočty po úpravě byly zcela shodné s rozpočty skutečnými, s výjimkou v roce 2017, kdy byly rozpočty po úpravě vyšší o 707 474 Kč.

Podrobnější rozbor kapitálových příjmů je rozebrán v tabulce č. 27.

Tabulka č. 27: Kapitálové příjmy městysu za roky 2013-2017 (v Kč)

Rok	Kapitálové příjmy			
	Příjmy z prodeje pozemků	Přijaté příspěvky na pořízení dlouhodobého majetku	Příjmy z ostatního hmotného dlouhodobého majetku	Celkové kapitálové příjmy
2013	40 494	-	25 400	65 894
2014	75 050	-	-	75 050
2015	602 860	-	-	602 860
2016	659 210	130 000	432 000	1 221 210
2017	1 302 526	100 000	-	1 402 526

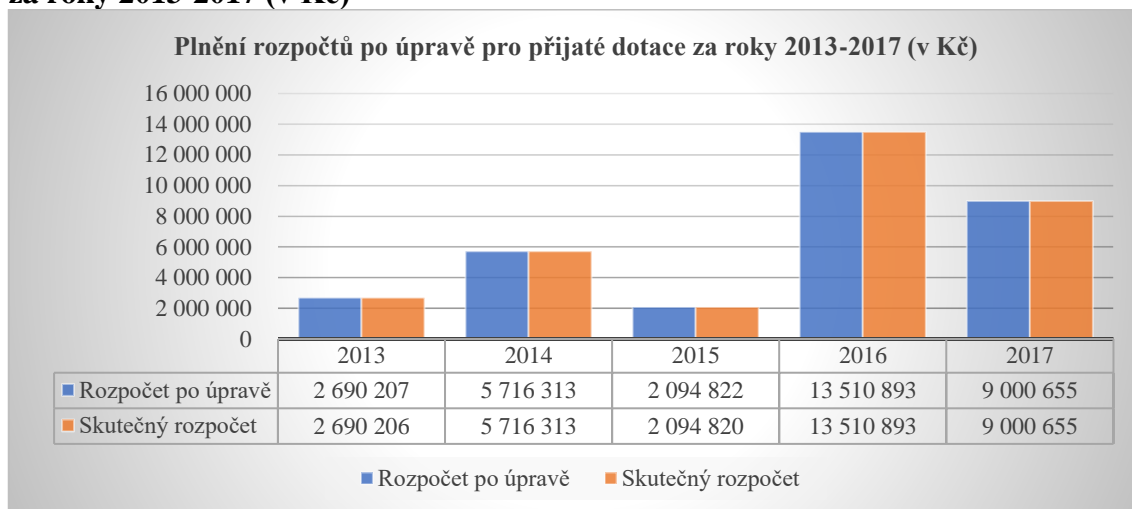
Zdroj: vlastní zpracování podle závěrečných účtů městysu Ledenice za roky 2013-2017, 2019

Kapitálové příjmy byly po celou dobu sledovanosti rostoucí, což ukazuje tabulka č. 27. Dále je zde viditelná neopakovatelnost tohoto druhu příjmů, která je vidět na velkých rozdílech napříč jednotlivými roky. Nejvíce městys Ledenice inkasoval za příjmy z prodeje pozemků, které započal ve velkém prodávat na okraji městysu v roce 2015. V roce 2013 a 2016 se zde také objevily příjmy z ostatního dlouhodobého majetku a přijaté příspěvky na pořízení DHM.

4.2.4 Přijaté dotace městysu Ledenice

Přijaté dotace jsou poslední podskupinou celkových příjmů. Na grafu č. 11 je vidět, že ve většině případů tvoří tato položka třetí největší položku. Jediný rozdíl byl v roce 2016, kdy přijaté dotace byly druhou největší položkou a tvořily 22,74 %. Jak skutečný rozpočet odpovídá rozpočtu po úpravě je vyobrazeno v grafu č. 15.

Graf č. 15: Plnění rozpočtů po úpravě pro přijaté dotace v městysu Ledenice za roky 2013-2017 (v Kč)

Zdroj: vlastní zpracování podle závěrečných účtů městysu Ledenice za roky 2013-2017, 2019

Graf č. 15 ukazuje, jak byly skutečné rozpočty v každém roce shodné s rozpočty po úpravě, a že v každém roce byly přijaté dotace značně rozdílné. Podrobné členění na neinvestiční (NPT) a investiční přijaté transfery (IPT) je uvedeno v tabulce č. 28 a 29.

Tabulka č. 28: IPT městysu Ledenice za roky 2013-2017 (v Kč)

Rok	IPT			
	IPT od krajů	IPT ze státních fondů	Ostatní IPT ze státního rozpočtu	Celkové IPT
2013	-	-	-	-
2014	141 000	237 162	4 031 763	4 409 925
2015	410 000	25 404	431 861	867 265
2016	-	-	10 116 008	10 116 008
2017	-	336 833	7 053 453	7 390 286

Zdroj: vlastní zpracování podle závěrečných účtů městysu Ledenice za roky 2013-2017, 2019

Na tabulce č. 28 je viditelné, že IPT byly po celou dobu různé. V roce 2013 městys Ledenice neobdržel žádný IPT, a to se odrazilo na podílu, který tvoří přijaté dotace u celkových příjmů. Následující rok městys Ledenice obdržel dotaci od ministerstva zemědělství ve výši 4 031 763 Kč na výstavbu kompostárny a na příslušenství s ní spojené. V roce 2015 městys nezískal žádné velké IPT. Tyto dotace tvořily v souhrnu 867 265 Kč. Nejvíce IPT městys zaznamenal v roce 2016, kdy obdržel dotaci na

vylepšení protipovodňového systému na rybníku Hradský. Tato dotace činila 10 116 008 Kč. V posledním roce sledovaného období byly IPT opět vysoké. Důvodem byla přijatá dotace na pořízení nového hasičského vozidla ve výši 7 053 453 Kč.

Tabulka č. 29: NPT městysu Ledenice za roky 2013-2017 (v Kč)

Rok	NPT				
	NPT z všeobecné pokladní správy státního rozpočtu	NPT ze státního rozpočtu v rámci souhrnného dotačního vztahu	NPT od krajů	Ostatní NPT ze státního rozpočtu	Celkové NPT
2013	182 865	1 044 800	488 622	973 919	2 690 206
2014	174 138	1 050 900	81 350	-	1 306 388
2015	10 530	1 056 200	160 825	-	1 227 555
2016	97 315	1 056 800	191 000	2 049 770	3 394 885
2017	98 260	1 171 200	220 000	120 909	1 610 369

Zdroj: vlastní zpracování podle závěrečných účtů městysu Ledenice za roky 2013-2017, 2019

Z tabulky č. 29 je vidět stabilita NPT v letech 2014, 2015 a 2017. V letech 2013 a 2016 byly způsobeny výkyvy ostatními NPT ze státního rozpočtu, které se v těchto letech objevily. Tyto NPT městys přijal na v roce 2013 na rekonstrukci kašny a v roce 2016 na snížení energetické náročnosti místní sokolovny. Zbylé NPT byly po celou dobu sledovanosti v poměrné rovnováze. Městys tak obdržel NPT z všeobecné pokladní správy státního rozpočtu v průměrné výši 112 000 Kč. Dále NPT ze státního rozpočtu v rámci souhrnného dotačního vztahu, které jsou využity na funkci státní správy a NPT od krajů v průměrné výši 228 000 Kč používané na opravy a udržování majetku a na nákup drobného hmotného majetku

4.3 Výdaje městysu Ledenice

Městys Ledenice dělí své výdaje podle rozpočtové skladby na běžné a kapitálové. Vývoj a členění je vyobrazeno v tabulce č. 30.

Tabulka č. 30: Výdaje městyso Ledenice za roky 2013-2017 (v Kč)

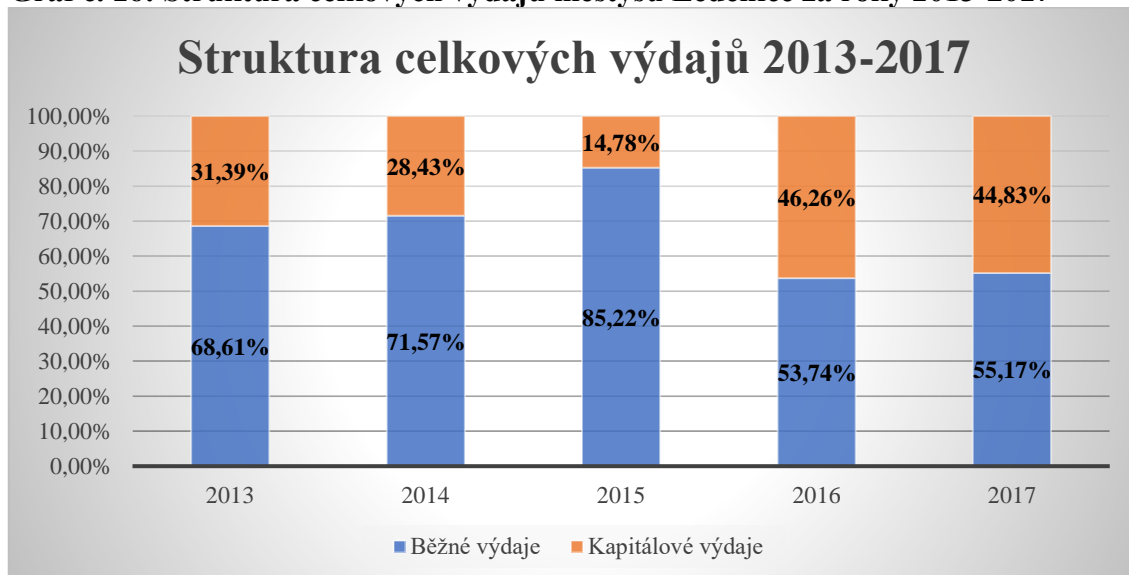
Rok	Výdaje		
	Běžné výdaje	Kapitálové výdaje	Celkové výdaje
2013	26 406 328	12 081 939	38 488 267
2014	26 996 139	10 724 016	37 720 155
2015	32 854 955	5 697 386	38 552 341
2016	34 204 049	29 448 565	63 652 614
2017	34 088 786	27 701 021	61 789 807

Zdroj: vlastní zpracování podle závěrečných účtů městyso Ledenice za roky 2013-2017, 2019

Na tabulce č. 30 je vidět, že celkové výdaje byly po celou dobu sledovanosti nestabilní. Od roku 2013 do 2015 se celkové výdaje pohybovaly pod 40 000 000 Kč a v roce 2016 byl zaznamenán razantní nárůst, a to až na 63 652 614 Kč. Velký podíl na tom mají výdaje kapitálové, které jsou každoročně rozdílné vzhledem k svojí neopakovatelnosti.

Podíl běžných a kapitálových výdajů na celkových výdajích je zobrazen na grafu č. 16.

Graf č. 16: Struktura celkových výdajů městyso Ledenice za roky 2013-2017

Zdroj: vlastní zpracování podle závěrečných účtů městyso Ledenice za roky 2013-2017, 2019

Na grafu č. 16 je viditelné, že velká převaha u celkových výdajů je na straně běžných výdajů. Největší podíl měly běžné výdaje v roce 2015, kdy tvořily 85,22 %

celkových výdajů. Opačně tomu tak bylo v roce 2017, kdy byly výdaje běžné a kapitálové částečně vyrovnané, protože městys Ledenice v tomto období více investoval do dlouhodobého majetku.

4.3.1 Běžné výdaje městysu Ledenice

Za sledované období tvořily běžné výdaje největší část celkových výdajů, viz graf č. 16. Součástí této podskupiny jsou výdaje opakovatelné. V grafu č. 17 je znázorněno plnění rozpočtu po úpravě u běžných výdajů.

Graf č. 17: Plnění rozpočtů po úpravě pro běžné výdaje v městysu Ledenice za roky 2013-2017 (v Kč)

Zdroj: vlastní zpracování podle závěrečných účtů městysu Ledenice za roky 2013-2017, 2019

Graf č. 17 ukazuje, že za roky 2013 a 2014 byl skutečný rozpočet z velké části shodný s tím po úpravě. Změna nastala v roce 2015, kdy městys očekával výdaje ve výši 43 396 129 Kč a ve skutečnosti byly pouze 32 854 955 Kč. Tento problém trval po zbytek doby sledovanosti. Důvodem byly výdaje za opravy a udržování majetku, které byly vždy nižší, než městys očekával.

Dělení běžných výdajů a jejich vývoj vyobrazuje tabulka č. 31. Objevují se zde platy, neinvestiční nákupy a neinvestiční transfery soukromoprávním (SS) nebo veřejnoprávním subjektům (VS).

Tabulka č. 31: Běžné výdaje městysu Ledenice za roky 2013-2017 (v Kč)

Rok	Běžné výdaje						Celkové běžné výdaje
	Platy a související výdaje	Neinvestiční nákupy a související výdaje	Neinvestiční transfery SS	Neinvestiční transfery VS	Neinvestiční transfery obyvatelstvu	Neinvestiční půjčené prostředky	
2013	6 620 724	13 766 494	591 985	5 138 435	38 690	250 000	26 406 328
2014	7 184 629	12 055 182	1 371 091	6 116 350	68 887	200 000	26 996 139
2015	7 049 570	15 566 112	3 470 162	6 445 121	53 990	270 000	32 854 955
2016	7 466 455	20 060 063	741 333	5 833 124	100 074	-	34 201 049
2017	7 746 643	19 209 253	760 523	6 283 037	89 330	-	34 088 786

Zdroj: vlastní zpracování podle závěrečných účtů městysu Ledenice za roky 2013-2017, 2019

Na tabulce č. 31 je viditelné, že běžné výdaje byly po celou dobu sledovanosti rostoucí s výjimkou v roce 2017, kdy běžné výdaje klesly o 112 263 Kč oproti roku 2016.

Největší podíl na běžných výdajích mají neinvestiční nákupy a související výdaje, které tvoří více jak polovinu těchto výdajů. Tyto výdaje jsou vynaloženy z velké části na opravy a udržování majetku, díky kterým je celková výše běžných výdajů ovlivňována. Nejvíce tuto položku každoročně ovlivňuje oprava místních komunikací. Dále jsou zde výdaje na energie, služby a materiál.

Další větší položkou jsou platy zaměstnanců a výdaje s nimi spojené. Tyto výdaje tvoří průměrně 25 % běžných výdajů. Po celou dobu sledovanosti nezaznamenaly platy výrazný nárůst nebo pokles a jejich vývoj se odráží od vývoje průměrné mzdy.

Neinvestiční transfery VS z velké části tvoří neinvestiční příspěvky zřízeným příspěvkovým organizacím a platby daní a poplatků krajům, obcím a státním fondům. Tato podskupina běžných výdajů se průměrně pohybovala okolo 6 000 000 Kč.

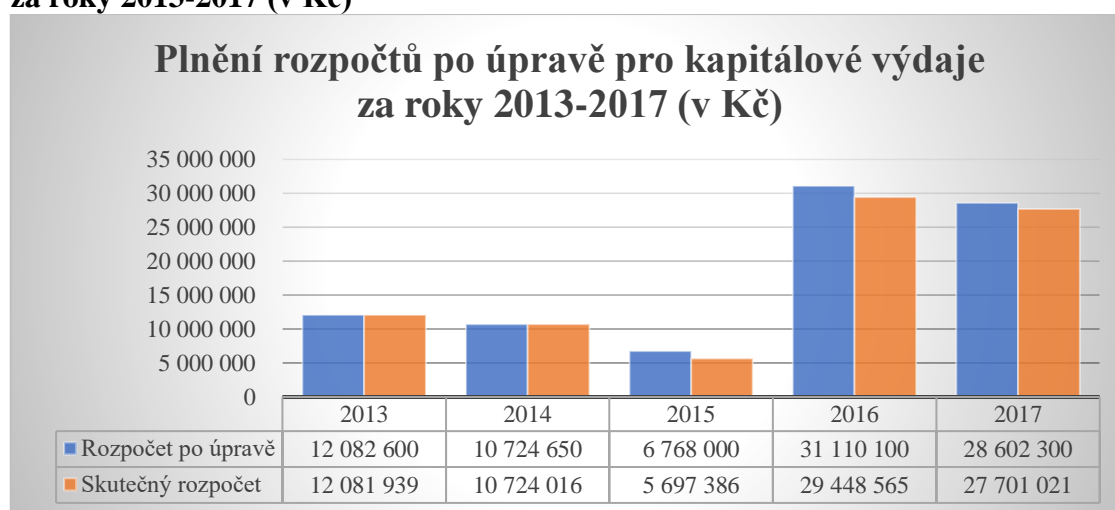
Neinvestiční transfery SS jsou menší položkou u běžných výdajů, která v letech 2013, 2016 a 2017 nepřekročila 1 000 000 Kč. Výjimkou byly roky 2014 a 2015, kdy v roce 2014 městys přispěl místnímu fotbalovému klubu na pořízení nové tribuny a úpravu travnaté plochy a v roce 2015 dal městys příspěvek softballovému klubu na výstavbu nového hřiště.

Zbylé běžné výdaje tvoří půjčky obyvatelstvu, podpory bytové výstavby a ostatní neinvestiční výdaje, které se objevily v roce 2016 ve výši 3 000 Kč (v tabulce nezahrnuty).

4.3.2 Kapitálové výdaje městysu Ledenice

Kapitálové výdaje městysu Ledenice tvoří druhou část celkových výdajů. Tyto výdaje jsou oproti běžným výdajům nižší, viz graf č. 16. Jak skutečný rozpočet plní rozpočet po úpravě je zobrazeno v grafu č. 18.

Graf č. 18: Plnění rozpočtů po úpravě pro kapitálové výdaje v městysu Ledenice za roky 2013-2017 (v Kč)

Zdroj: vlastní zpracování podle závěrečných účtů městysu Ledenice za roky 2013-2017, 2019

Graf č. 18 ukazuje, že v letech 2013 a 2014 byly kapitálové výdaje takové, jak městys plánoval. V ostatních letech byl skutečný rozpočet nižší, než městys plánoval, a to z důvodu, že městysu nevyšly některé investice, které v těchto letech plánoval.

U městysu Ledenice se za sledované období objevily investiční nákupy a transfery. Vývoj těchto dvou položek je vyobrazeno v tabulce č. 32

Tabulka č. 32: Kapitálové výdaje městysu Ledenice za roky 2013-2017 (v Kč)

Rok	Kapitálové výdaje		
	Investiční nákupy a související výdaje	Investiční transfery	Celkové kapitálové výdaje
2013	10 362 459	1 719 480	12 081 939
2014	10 724 016	-	10 724 016
2015	5 697 386	-	5 697 386
2016	29 448 565	-	29 448 565
2017	27 701 021	-	27 701 021

Zdroj: vlastní zpracování podle závěrečných účtů městysu Ledenice za roky 2013-2017, 2019

Na tabulce č. 32 je viditelné, že kapitálové výdaje jsou ve sledovaném období nestabilní. Důvodem je jejich neopakovatelnost. Každoroční položkou u kapitálových výdajů jsou výdaje za nákup budov a různých výstaveb. Výraznější položkou byl výdaj v roce 2013 na zájmovou činnost v kultuře ve výši 4 716 857 Kč, v roce 2014 výdaj 6 023 881 Kč na nákup strojů pro místní oddělení údržby a rozšíření veřejných vodovodů. Dále v roce 2016 byl výdaj 13 301 661 Kč na vylepšení protipovodňového systému u rybníku Hradský a v roce 2017 dal městys 20 340 281 Kč na opravu chodníků, příspěvek na pořádání softballového turnaje a na nákup nového požárního vozidla.

4.4 Saldo rozpočtu a financování městysu Ledenice

Porovnání celkových příjmů a celkových výdajů se nazývá saldo rozpočtu. Vývoj salda u městysu Ledenice je zobrazeno v tabulce č. 33.

Tabulka č. 33: Saldo rozpočtu městysu Ledenice za roky 2013-2017 (v Kč)

Rok	Saldo		
	Příjmy	Výdaje	Saldo rozpočtu
2013	40882728	38488267	2 394 461
2014	48694913	37389601	11 305 312
2015	46141803	38552341	7 589 462
2016	59402127	63652614	-4 250 487
2017	60826418	61789806	-963 388

Zdroj: vlastní zpracování podle závěrečných účtů městysu Ledenice za roky 2013-2017, 2019

Na tabulce č. 33 je viditelné, že u městysu Ledenice se objevil přebytek i schodek rozpočtu. Od roku 2013 do roku 2015 byl rozpočet přebytkový a od roku 2016 do roku 2017 rozpočet schodkový. Nejvyšší přebytek se objevil v roce 2014, kdy celkové příjmy městysu byly oproti celkovým výdajům vyšší o 11 305 312 Kč. Naopak nejvyšší schodek městys zaznamenal v roce 2016, a to ve výši 4 250 487 Kč. Vzniklé schodky v letech 2016 a 2017 byly financovány z přebytků, které vznikly v předešlých letech. Tyto výkyvy jsou zapříčiněny vysokými investicemi do majetku městysu. K 31.12. 2017 městys Ledenice disponoval rezervou 22 000 000 Kč na bankovních účtech. Městys Ledenice jiné možnosti uložení rezerv nevyužívá, z důvodu rychlé dostupnosti peněz a z důvodu špatných zkušeností z dřívějších let.

5 Porovnání a zhodnocení finančního hospodaření obcí

Z hlediska porovnání je na obcích znatelný rozdíl v počtu obyvatel, který má velký vliv na příjmy, které jsou počtem obyvatel ovlivněny. Nejvíce poznamenané jsou příjmy z daní sdílených, které v jsou u města Borovany v průměru každý rok vyšší o 18 707 000 Kč. U tohoto typu příjmu hraje také velkou roli výměra katastrálního území, počet žáků navštěvující školu zřízovanou obcí a násobek postupných přechodů. Všechny tyto náležitosti jsou brány v poměru k celkovému počtu v ČR. Dalším dopad vzhledem k počtu obyvatel nastává v příjmech z daní svěřených u daně z nemovitých věcí. Městys Ledenice ročně v průměru inkasuje o 5 260 000 Kč méně než město Borovany. Jiná situace je u poplatků a odvodů v oblasti životního prostředí. Zde má vyšší příjem z uvedených příjmů městys Ledenice. Toto je způsobeno větším katastrálním územím, na kterém je provozována skládka komunálního odpadu. Za místní poplatky více vybere město Borovany, i přestože mají méně místních poplatků než městys Ledenice. Hlavními důvody, proč město Borovany vybere více na místních poplatcích, jsou vydání obecně závazné vyhlášky o místním poplatku týkající se komunálního odpadu o 3 roky dříve než městys Ledenice a více pořádaných kulturních akcí na pozemcích města Borovany, za které inkasují poplatky za užívání veřejného prostranství. Nedaňové příjmy více naplňují rozpočet města Borovany, protože jsou oproti městysu Ledenice více aktivní v oblasti kultury. Borovany ročně pořádají mezi 40 až 50 kulturními akcemi, což je více než v městysu Ledenice, kde jich pořádají mezi 10 až 20. Největší akcí je Borůvkobraní, které každý rok navštíví více než 17 000 návštěvníků a pouze na vstupném město vybere 2 000 000 Kč. Za kulturní akce, bytové hospodářství a za provozování přírodního koupaliště město ročně vybírá v průměru 9 000 000 Kč. U obou obcí má na kapitálových příjmech největší podíl příjem z prodeje pozemků, který je zapříčiněn prodejem pozemků na okrajích obcí pro stavbu nových domů. Co se týče přijatých dotací, tak zde jsou obce vyrovnané. Obě obce za sledované období získaly dotace na opravy komunikací, nákup požárních vozidel, každoroční dotace na působnost státní správy a krajské granty. Dalšími velkými dotacemi byly dotace na výstavbu přírodního koupaliště ve městě Borovany a dotace na vylepšení protipovodňového systému v městysu Ledenice.

Běžné výdaje více zatěžují město Borovany. U platů je hlavním důvodem počet zaměstnanců, který je vyšší o více jak polovinu než u městysu Ledenice. Město Borovany má oproti městysu Ledenice navíc tajemnici městského úřadu, pracovníky v úseku

investic, pracovníky v ekonomickém úseku a více pracovníků v úseku oprav a údržby. Neinvestiční nákupy a s nimi spojené výdaje jsou opět vyšší u města Borovany, a to z důvodu provozu větších prostorů oproti městysu Ledenice. Město navíc provozuje místní klášter, disponuje většími prostory městského úřadu a má na starost provoz přírodního koupaliště. Zřizovaných příspěvkových organizací mají obce stejný počet. Rozdílem je jejich velikost kapacitní i prostorová. Základní škola v Borovanech je dvacetitřídní s kapacitou 500 žáků a Základní škola v Ledenicích pouze třináctitřídní s kapacitou 350 žáků. Další kapacitní rozdíl je u mateřských škol. Větší kapacitu má Mateřská škola v Borovanech, která čítá 210 míst. Oproti tomu Mateřská škola v Ledenicích má pouze 150 míst. Z tohoto důvodu město Borovany odvádí příspěvkovým organizacím větší příspěvky než městys Ledenice. Dále obce aktivně podporují místní spolky sportovců a dobrovolných hasičů. Kapitálové výdaje jsou u obou obcí nestabilní, a to z důvodu jejich investic. Kapitálové výdaje měly v obcích různé zaměření. Za sledované období se v obcích investice týkaly výstavby nového přírodního koupaliště, výstavby nového softballového hřiště, modernizace tribun pro fanoušky na fotbalových hřištích, nákupů nové požární techniky, nákupů nové techniky do technického oddělení obcí a rekonstrukcí historických a obcemi provozovaných budov a památek.

Po provedených analýzách hospodaření je možné prohlásit, že obě obce se potýkají s pozitivní situací. Obce měly ve vybraných letech rozpočty v přebytku, s výjimkou v roce 2016 a 2017, kdy rozpočet městysu Ledenice byl ve schodku, ale byl pokryt z přebytků, které vznikly v předchozích letech. Obě obce mají v záloze rezervy, pro případné schodky u budoucích rozpočtů nebo pro neplánované investice. Tyto rezervy činily k 31.12.2017 105 600 000 Kč u města Borovany a 22 000 000 Kč u městysu Ledenice. Město Borovany zhodnocuje část svých rezerv pomocí termínovaných vkladů, na kterých má celkem uloženo 20 500 000 Kč a 50 900 000 Kč na podílových fondech. Tyto rezervy se jim díky úrokům navyšují. Městys Ledenice využívá pouze bankovní účty, protože s jinými možnostmi nemají dobré zkušenosti vzhledem k dostupnosti rezerv.

Závěr

Hlavním cílem této bakalářské práce bylo zhodnocení hospodaření města Borovany a městysu Ledenice v letech 2013-2017. Pro naplnění cíle byla použita analýza příjmů a výdajů z rozpočtů vybraných obcí a na jejím základě byla provedena komparace a zhodnocení finančního hospodaření obcí.

V teoretické části byly nejdříve popsány obce a kraje a následovala charakteristika financování, která z důvodu tématu byla zaměřena na financování obce. Dále následovala část praktická, ve které byly představeny obce Borovany a Ledenice a byla zde provedena analýza finančního hospodaření, která se podrobněji zabývala příjmy a výdaji a jejich třídami. Posledním krokem bylo provedení porovnání a zhodnocení finančního hospodaření vybraných obcí.

Z provedené analýzy příjmů obcí vyplynulo, že největší položku tvoří daňové příjmy, které byly po celou dobu sledovanosti rostoucí u obou obcí. Největší podíl na jejich nárůstu mají novely zákona č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní, které proběhly v roce 2013 a 2016. Druhou největší položkou u celkových příjmů obcí, podle provedené analýzy, jsou nedaňové příjmy, které se ve velké většině skládají z příjmů z pronájmu majetku. Výjimkou tomu bylo pouze v roce 2015 u městysu Ledenice, kdy se druhým největším příjmem staly přijaté dotace. Dále se na celkových příjmech podílí přijaté dotace, které každoročně plynou do rozpočtu obcí. Tyto dotace obce získaly např. na pořízení hasičských vozidel, opravy silnic, výstavbu přírodního koupaliště a na další investiční projekty. Posledním a zároveň nejmenším příjmem jsou podle provedené analýzy kapitálové příjmy, které jsou u obou obcí nestabilní z důvodu neopakovatelných příjmů plynoucích především z prodeje DHM.

Při provedení analýzy u výdajů bylo zjištěno, že největší podíl na celkových výdajích mají běžné výdaje, které ve sledovaném období zaznamenaly pouze drobné výkyvy. Tyto výkyvy byly u města Borovany způsobeny vyššími neinvestičními transfery VS v letech 2013 a 2017 na provoz příspěvkových organizací a na opravu jejich budov. U městysu Ledenice zaznamenaly běžné výdaje nárůst v roce 2015, důvodem byla vyšší částka za opravy místních komunikací, které byly v tomto roce realizovány. Po zbytek doby sledovanosti byl u běžných výdajů jejich vývoj stabilizován. Velmi nestabilní jsou u obou obcí kapitálové výdaje. Tato nestabilita je zapříčiněna především velikostí a množstvím investičních akcí v obcích. Největší investice proběhly u města Borovany

v roce 2017, kdy město investovalo do oprav místního kláštera a pořídilo hasičský automobil osadnímu sboru dobrovolných hasičů v Hluboké u Borovan. U městysu Ledenice se nejvíce investovalo v roce 2016 a největší investicí byla investice na vylepšení protipovodňového systému na místním rybníku.

Po porovnání příjmů a výdajů byla zjištěna salda rozpočtu za jednotlivá období. U města Borovany byla salda vždy přebytková. Tyto přebytky město přetváří na rezervy, které jsou v budoucnu používány na krytí případných schodků. Městys Ledenice se potýkal s přebytkovým rozpočtem v letech 2013-2015 a se schodkovým rozpočtem v letech 2016 a 2017. Schodky rozpočtu vzniklé v daných letech byly financovány z přebytků vzniklých v předešlých letech.

V závěru práce byly obce porovnány podle jejich jednotlivých tříd příjmů a výdajů a následně bylo zhodnoceno jejich finanční hospodaření, které bylo u obou obcí vyhodnoceno jako pozitivní.

Seznam použitých zdrojů

Knižní zdroje

ČEŠKOVÁ, Magdalena, KINŠT, Jan. *Rozpočtová skladba v roce 2011*. Olomouc: ANAG, 2011. ISBN 978-80-7263-638-9.

HEJDUKOVÁ, Pavlína. *Veřejné finance – teorie a praxe*. Praha: C. H. Beck, 2015. ISBN 978-80-7400-298-4.

KOUDELKA, Zdeněk. *Samospráva*. Praha: Linde, 2007. ISBN 978-80-7201-665-5.

KOVÁŘ, Daniel. *Borovany*. České Budějovice: Herbiaprint s. r. o., 2000. ISBN 80-238-5511-5.

MÁČE, Miroslav. *Účetnictví a finanční řízení*. Praha: Grada Publishing, 2013. ISBN 978-80-2474-574-9.

PAVLÁSEK, Vlastimil, HEJDUKOVÁ, Pavlína. *Veřejné finance a daně v České republice*. 2. přepracované vydání. Plzeň: NAVA, 2011. ISBN 978-80-7211-395-8.

PEKOVÁ, Jitka. *Hospodaření a finance územní samosprávy*. Praha: Management Press, 2004, ISBN 80-7261-086-4.

PEKOVÁ, Jitka. *Finance územní samosprávy – teorie a praxe v ČR*. 1. vydání, Praha: Wolters Kluwer ČR, 2011. ISBN 978-80-7357-614-1.

PEKOVÁ, Jitka, PILNÝ, Jaroslav, JETMAR, Marek. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*. 3. aktualizované a rozšířené vydání, Praha: ASPI, 2008. ISBN 978-80-7357-351-5.

PROVAZNÍKOVÁ, Romana. *Financování měst, obcí a regionů – teorie a praxe*. 3. aktualizované a rozšířené vydání. Praha: Grada, 2015. ISBN 978-80-247-5608-0.

SEDMIHRADSKÁ, Lucie. *Rozpočtový proces obcí*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2016. ISBN 978-80-7478-967-0.

VOJTÍŠKOVÁ, Miroslava. *Rozpočtové hospodaření pro zastupitele obcí*. Praha: Ministerstvo vnitra ČR, 2018. ISBN 978-80-87544-99-0.

Právní předpisy

Vyhláška MF ČR č. 323/2002 Sb., o rozpočtové skladbě

Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích

Zákon č. 129/2000 Sb., o krajích

Zákon č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení výnosů některých daní územním samosprávným celkům a některým státním fondům

Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů

Zákon č. 314/2002 Sb., o stanovení obcí s pověřeným obecním úřadem a stanovení obcí s rozšířenou působností

Zákon č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitých věcí

Zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích

Materiály města Borovany

Obecně závazné vyhlášky města Borovany

Závěrečné účty města Borovany za roky 2013-2017

Materiály městysu Ledenice

Obecně závazné vyhlášky městysu Ledenice

Závěrečné účty městysu Ledenice za roky 2013-2017

Internetové zdroje

BÝMA, Miroslav. *Vztahy mezi orgány obce a orgány kraje* [online]. Praha: Profi Press, s. r. o. 2008. [cit. 07.03.2019]. Dostupné z: <https://www.moderniobec.cz/vztahy-mezi-organy-obce-a-organy-kraje/>

ČSÚ(a). *Počet a věkové složení obyvatel k 31. 12. – vybrané území* [online]. 2013-2017 [cit. 15.03.2019]. Dostupné z: https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=vystup-objekt-vyhledavani&vyhltext=ledenice&bkvt=bGVkZW5pY2U.&pvo=DEM02&z=T&f=TABULKA&katalog=30845&str=v75&c=v3~3_RP2017&u=v75_VUZEMI_43_54428_1

ČSÚ(b). *Počet a věkové složení obyvatel k 31. 12. – vybrané území* [online]. 2013-2017 [cit. 18.03.2019]. Dostupné z: https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=vystup-objekt-vyhledavani&vyhltext=ledenice&bkvt=bGVkZW5pY2U.&pvo=DEM02&z=T&f=TABULKA&katalog=30845&str=v75&c=v3~3_RP2017&u=v75_VUZEMI_43_54473_6

LEDENICE. Městys Ledenice [online]. 2019 [cit. 18.03.2019]. Dostupné z: <https://www ledenice.cz/>

MĚSTO BORO VANY. *Borovany* [online]. 2016-2019 [cit.15.03.2019]. Dostupné z: <https://www.borovany-cb.cz/>

SVAZ MĚST A OBCÍ ČESKÉ REPUBLIKY. *Příručka pro člena zastupitelstva obce po volbách v roce 2018* [online]. 2018 [cit. 10.03.2019]. Dostupné z: <http://www.smocr.cz/cz/nase-projekty/efektivni-sprava-obci/prirucka-pro-clena-zastupitelstva-2018/prirucka-pro-clena-zastupitelstva-obce-po-volbach-2018.aspx>

Seznam grafů, obrázků a tabulek

Graf č. 1: Vývoj počtu obyvatel v Borovanech	26
Graf č. 2: Struktura celkových příjmů ve městě Borovany za roky 2013-2017	28
Graf č. 3: Plnění rozpočtů po úpravě pro daňové příjmy ve městě Borovany za roky 2013-2017 (v Kč)	29
Graf č. 4: Plnění rozpočtů po úpravě pro nedaňové příjmy ve městě Borovany za roky 2013-2017 (v Kč)	36
Graf č. 5: Plnění rozpočtů po úpravě pro kapitálové příjmy ve městě Borovany za roky 2013-2017 (v Kč)	38
Graf č. 6: Plnění rozpočtů po úpravě pro přijaté dotace ve městě Borovany za roky 2013-2017 (v Kč)	39
Graf č. 7: Struktura celkových výdajů ve městě Borovany za roky 2013-2017	41
Graf č. 8: Plnění rozpočtů po úpravě pro běžné výdaje ve městě Borovany za roky 2013-2017 (v Kč)	42
Graf č. 9: Plnění rozpočtů po úpravě pro kapitálové výdaje ve městě Borovany za roky 2013-2017 (v Kč)	44
Graf č. 10: Vývoj počtu obyvatel v Ledenicích	48
Graf č. 11: Struktura celkových příjmů v městysu Ledenice za roky 2013-2017	50
Graf č. 12: Plnění rozpočtů po úpravě pro daňové příjmy v městysu Ledenice za roky 2013-2017 (v Kč)	51
Graf č. 13: Plnění rozpočtů po úpravě pro nedaňové příjmy v městysu Ledenice za roky 2013-2017 (v Kč)	57
Graf č. 14: Plnění rozpočtů po úpravě pro kapitálové příjmy v městysu Ledenice za roky 2013-2017 (v Kč)	58
Graf č. 15: Plnění rozpočtů po úpravě pro přijaté dotace v městysu Ledenice za roky 2013-2017 (v Kč)	60
Graf č. 16: Struktura celkových výdajů městysu Ledenice za roky 2013-2017	62
Graf č. 17: Plnění rozpočtů po úpravě pro běžné výdaje v městysu Ledenice za roky 2013-2017 (v Kč)	63
Graf č. 18: Plnění rozpočtů po úpravě pro kapitálové výdaje v městysu Ledenice za roky 2013-2017 (v Kč)	65
Obrázek č. 1: Rozpočtové vztahy OS vůči zakladateli	13
Obrázek č. 2: Rozpočtové vztahy PO k rozpočtu obce	14

Tabulka č. 1: Počet členů zastupitelstva v obcích	10
Tabulka č. 2: Počet členů zastupitelstva v kraji.....	15
Tabulka č. 3: Třídy dle druhového třídění	19
Tabulka č. 4: Daňové příjmy rozpočtů obcí	20
Tabulka č. 5: Příjmy města Borovany za roky 2013-2017 (v Kč).....	27
Tabulka č. 6: Daňové příjmy města Borovany za roky 2013-2017 (v Kč).....	30
Tabulka č. 7: Sdílené daně města Borovany za roky 2013-2017 (v Kč)	31
Tabulka č. 8: Svěřené daně města Borovany za roky 2013-2017 (v Kč)	32
Tabulka č. 9: Poplatky a odvody v oblasti životního prostředí ve městě Borovany za roky 2013-2017 (v Kč).....	33
Tabulka č. 10: Místní poplatky z vybraných činností a služeb ve městě Borovany za roky 2013-2017 (v Kč).....	34
Tabulka č. 11: Ostatní odvody z vybraných činností a služeb ve městě Borovany za roky 2013-2017 (v Kč).....	35
Tabulka č. 12: Nedaňové příjmy města Borovany za roky 2013-2017 (v Kč).....	36
Tabulka č. 13: Kapitálové příjmy města Borovany za roky 2013-2017 (v Kč).....	38
Tabulka č. 14: Přijaté dotace města Borovany za roky 2013-2017 (v Kč).....	40
Tabulka č. 15: Výdaje města Borovany za roky 2013-2017 (v Kč)	41
Tabulka č. 16: Běžné výdaje města Borovany za roky 2013-2017 (v Kč)	43
Tabulka č. 17: Kapitálové výdaje města Borovany za roky 2013-2017 (v Kč).....	45
Tabulka č. 18: Saldo rozpočtu města Borovany za roky 2013-2017 (v Kč).....	46
Tabulka č. 19: Příjmy městysu Ledenice za roky 2013-2017 (v Kč)	49
Tabulka č. 20: Daňové příjmy městysu Ledenice za roky 2013-2017 (v Kč)	51
Tabulka č. 21: Sdílené daně městysu Ledenice za roky 2013-2017 (v Kč).....	52
Tabulka č. 22: Svěřené daně městysu Ledenice za roky 2013-2017 (v Kč).....	53
Tabulka č. 23: Poplatky a odvody v oblasti životního prostředí v městysu Ledenice za roky 2013-2017 (v Kč)	54
Tabulka č. 24: Místní poplatky z vybraných činností a služeb v městysu Ledenice za roky 2013-2017 (v Kč).....	55
Tabulka č. 25: Ostatní odvody z vybraných činností a služeb v městysu Ledenice za roky 2013-2017 (v Kč).....	56
Tabulka č. 26: Nedaňové příjmy městysu Ledenice za roky 2013-2017 (v Kč)	57
Tabulka č. 27: Kapitálové příjmy městysu za roky 2013-2017 (v Kč).....	59
Tabulka č. 28: IPT městysu Ledenice za roky 2013-2017 (v Kč)	60
Tabulka č. 29: NPT městysu Ledenice za roky 2013-2017 (v Kč).....	61
Tabulka č. 30: Výdaje městysu Ledenice za roky 2013-2017 (v Kč).....	62

Tabulka č. 31: Běžné výdaje městysu Ledenice za roky 2013-2017 (v Kč)	64
Tabulka č. 32: Kapitálové výdaje městysu Ledenice za roky 2013-2017 (v Kč).....	66
Tabulka č. 33: Saldo rozpočtu městysu Ledenice za roky 2013-2017 (v Kč)	67

Seznam použitých zkratek

ČR	Česká republika
ČSÚ	Český statistický úřad
DHM	dlouhodobý hmotný majetek
DPH	daň z přidané hodnoty
DPFO	daň z příjmů fyzických osob
DPPO	daň z příjmů právnických osob
HDP	hrubý domácí produkt
IPT	investiční přijaté transfery
MF	ministerstvo financí
NPT	neinvestiční přijaté transfery
OS	organizační složky
P	příjmy
PO	příspěvkové organizace
SS	soukromoprávní subjekty
TJ	tělovýchovná jednota
V	výdaje
VS	veřejnoprávní subjekty

Abstrakt

FENCL, Aleš. *Porovnání hospodaření vybraných obcí*. Plzeň, 2019. 74 s. Bakalářská práce. Západočeská univerzita v Plzni. Fakulta Ekonomická.

Klíčová slova: finanční hospodaření, obec, příjem, rozpočet, územní samospráva, výdaj

Předložená práce „*Porovnání hospodaření vybraných obcí*“ se zaměřuje na porovnání finančního hospodaření územně samosprávních celků, konkrétně vybraných obcí Borovan a Ledenic v letech 2013-2017. V teoretické části práce jsou popsány územní samosprávné celky a jejich financování na základě právních předpisů. V praktické části práce jsou představeny obce a je zde provedena analýza jednotlivých tříd příjmů a výdajů. Po provedené analýze následuje porovnání celkových příjmů a výdajů a rozbor financování obcí. V závěru práce je na základě těchto analýz provedena komparace a zhodnocení finančního hospodaření vybraných obcí.

Abstract

FENCL, Aleš. *The Comparison of Financial Management at Selected Municipalities*. Plzeň, 2019. 74 s. Bachelor Thesis. University of WestBohemia. Faculty of Economics.

Key words: financial management, municipality, income, budget, territorial self-government, expenditure

Submitted thesis „*The Comparison of Financial Management at Selected Municipalities*“ focuses on financial management of the territorial self-governing units, specifically selected municipalities Borovany and Ledenice between 2013-2017. Self-governing units and their financing based on law regulations is described in the theoretical part. Selected municipalities are introduced in the practical part. Analysis of individual incomes and expenditures items is also executed there. Comparison of total expenditures follows after the analysis. Based on these analysis, comparison and valorization of financial management of selected municipalities is executed in the thesis conclusion.